

még itt is, a szerető és lemondó lélek számára; ezt már itt, a hit fátyla alatt is elkezdheti élvezni. De ezek olyan dolgok, amelyekről hallgatnunk kell. Ezek 56 Kézikönyv a belső lelkek számára. túl magasak és túl mélyek az emberi nyelv számára. Ez az isteni közlés olyan, hogy még az a lélek sem tudja kifejezni, akinek megadatik, és úgy érzi, hogy túl van a tudáson és a felfogáson ! De ahhoz, hogy Jézus Krisztussal eggyé váljunk az Ő dicsőséges állapotában, először is eggyé kellett válnunk Vele az Ő alázatosságában és szenvedéseiben ; teljesen halottaknak kellett lennünk önmagunk és az önszeretet minden formája számára. A lélek e tökéletes megtisztulása érdekében engedi meg Isten, hogy átmenjen mindezen próbákon : próbákon, amelyek szükségesek, mert csak ezek által szabadulhat meg teljesen önmagától; próbákon, amelyek fájdalmasak, de amelyekben maga Isten tartja meg, és amelyekben a léleknek nincs más dolga, mint hogy teljesen átadja magát Istennek, és engedje, hogy Ő tegyen mindent, amit akar ; próbákon, amelyek nagyobb dicsőséget adnak Istennek, és hasznosabbak a lélek számára, mint a leghosszabb élet minden jó cselekedete és szent cselekedete. Ó, Istenem és Mindenem, ha szeretem magamat, és ha Téged jobban szeretlek, mint magamat, visszahúzódhatok-e, és megtagadhatom-e, hogy átadjam magam a Te terveid megvalósításának, bármilyen nehéz is legyen az az emberi természet számára? Eddig mindent megtettél értem ; még akkor is szeretted, amikor megbántottalak Téged. Most, hogy a Te tulajdonod vagyok, és hogy örökre az akarok maradni, teljes szívemből, nem kell-e összehasonlíthatatlanul jobban szeretned engem? Mit kell tehát félnem a Te szeretetedtől, és miért kellene visszariadnom attól, hogy áldozatává váljak ? Még ha ez a szeretet el is pusztít és felemészt engem, ez csak azért van, hogy megújuljak és benned éljek. Átadom magam tehát ; fenntartás nélkül átadom magam mindannak, ami az Istenfélelelről szólhat. 5 7 tetszik Neked, hogy velem cselekedj. Teljesen és a legnagyobb készséggel elfogadom mindazokat a kereszteteket, amelyeket jószágod nekem szánt ; átölelem és ápolom őket e pillanattól kezdve, mint a legdrágább kegyelmeket, amelyeket Tőled kaphatok, és soha nem kívánom, hogy megszabaduljak tőlük, hacsak nem a Te szent akaratom, amíg ki nem fújom utolsó sóhajomat. Így legyen. X. AZ ISTENFÉLELEMRŐL. ST. JÁNOS mondja : "A tökéletes szeretet kiűzi a félelmet." Kétségtelen, hogy Isten azt kívánja, hogy féljenek tőle ; és nem hiába mondja a Szentírás sok helyen, hogy Ő rettenetes az ítéleteiben, és hogy Szent Pál azt mondja, hogy rettenetes az élő Isten kezébe esni : teljesen igaz, hogy az Úr félelme a "bölcesség kezdete" ; de ez csak a kezdete : a szeretet a fejlődése és a beteljesedése. A félelem a Szentlélek ajándéka : de ez az az ajándék, amellyel elő akar készíteni bennünket a kiválóbb ajándékokra. Hasznos, sőt szükséges, hogy a félelemnek ez az érzése megmaradjon, és áthassa nemcsak a lelkünket, hanem a testünket is. De nem szabad itt megállnunk : arra a tökéletes szeretetre kell törekednünk, amely kiűzi a félelmet, vagy inkább, amely annyira megtisztítja és megnemesíti azt, hogy egészen másfajta félelemmé, a tiszta szeretet leányává változik. Ha fel kell emelkednünk a bűn állapotából, adjuk át magunkat 58 Kézikönyv a belső lelkek számára. Isten ítéleteinek minden rémületének ; féljünk kérlelhetetlen igazságosságától ; rettegjünk örök bosszújától. Engedjük, hogy ez az érzés teljes erejével hasson, és vigyázzunk arra, hogy ne próbáljuk meg gyengíteni ; maga a Szentlélek az, aki szívünkbe helyezi, hogy elvezessen minket az igazi megtérésre. Megtérésünk után ez a félelem továbbra is támogasson bennünket a bűnbánat gyakorlásában ; a pokol tüzének gondolata, amelyet oly sokszor megérdemeltünk, továbbra is éltesse bátorságunkat, tegyen bennünket önmagunk szent ellenségeivé, és késztesen bennünket arra, hogy a keresztény erkölcsös életben nagylelkűen elfogadjuk mindazt, ami az emberi természet számára fájdalmas. Még mindig féljünk a bűn állandó alkalmaitól, amelyeknek ki vagyunk téve, tekintettel rendkívüli gyengeségünkre és a gonosz szokások uralkodó erejére. Állítsuk szembe a bűnös élvezetek vonzerejével, az ördög sugallataival vagy saját erőszakos szenvedélyeinkkel az isteni igazságosságtól való egészséges félelmet és annak szörnyű fenyegetéseit a bűnösökkel szemben, akik korábbi hibáikba visszaesnek, miután bocsánatot kaptak azokért. A félelem ugyanolyan szükséges ellensúly az ártatlanságukat megőrző boldog lelkeknek, mint a megbékélt bűnösöknek; mindkettőnek ezernyi veszélyes helyzetben szüksége van rá, hogy

megóvja őket a bűntől. De végül is a félelem indítéka nem az, aminek a keresztény ember életében uralkodnia kellene ; ez nem Isten akarata ; Ő megérdemli, hogy magasabb indítékot szolgáljunk neki, és az emberi szív arra van teremtve, hogy a szeretet vezesse. A szeretet az egyetlen érzés, amely valóban Az Istenfélelem. 59 méltó Istenhez ; Ő ezt tette az első és legnagyobb parancsolatává. Megérdemli ezt az érzést részünkről az Ő végtelen tökéletességei, a természet és a kegyelem rendje szerint minket megterhelő jótéteményei, valamint az örök boldogság miatt, amelyet megígért nekünk, és amely szeretetünk jutalma lesz. És ez az érzés az egyetlen olyan érzés is, amely valóban megváltoztathatja szívünket, amely valóban Isten felé tudja fordítani, és a teremtmények iránti elégedetlenséggel lelkesítheti ; amely valóban megpuhíthat bennünket, kitágíthatja szívünket, felemelhet bennünket, és képessé tehet bennünket arra, hogy Istenért mindent megtegyünk és elszenvedjünk. A keresztényeknek két dolog van megparancsolva : a rossz elkerülése és a jó cselekedete. A félelem rávehet bennünket arra, hogy elkerüljük a rosszat; de nem vezethet bennünket a jó gyakorlására. A szeretet ezzel szemben mindkét hatást tökéletesen elő tudja idézni ; hatékonyan el tud távolítani bennünket a rossztól, sőt még a rossz látszatától is; a jóra, mégpedig a legtökéletesebb jóra tud vezetni bennünket, minden nehézség és minden áldozat ellenére, bármilyen fájdalmas is a természet számára. A félelem, amely csak a saját érdekeinket tartja szem előtt, nem nagylelkű ; nem megy messzebbre, mint azokig a dolgokig, amelyek kötelezőek, és még akkor is azt hiszi, hogy sokat tesz, ha ennyit teljesít. Nem így van ez a szeretettel. A szeretet mindig megelőzi és felülmúlja azt, amit ad ; így aztán semminek számít mindaz, amit eddig tett, amikor már látja a módját, hogy még többet tegyen. Az odaadás minden finomsága, a Szeretet Akaratának legkisebb jelére való figyelés, és annak azonnali megvalósítása, ha mindezek a dolgok ismerősek a szeretetnek, és csakis a szeretetnek : a félelemnek még csak fogalma sincs ezekről. 60 Kézikönyv a belső lelkek számára. Amikor tehát Isten elkezd betölteni szívünket az Ő isteni szeretetével, amikor érezzük, hogy valóban szeretjük Őt, és legnagyobb vágyunk, hogy ennek bizonyítékát adjuk Neki, akkor teljesen át kell adnunk magunkat ennek az érzésnek, a legnagyobb gondossággal kell táplálnunk, és kerülnünk kell mindent, ami gyengítheti. Maga Isten ekkor örömét leli abban, hogy a léleknek teljes szépségében megnyilvánuljon ; a léleknek olyan élénk érzést ad jóságáról és gyengédségéről, hogy szinte csodálkozik azon, hogy Őt is félni kell ; a legnagyobb bizalommal közeledhet Hozzá ; szent bizalmasan beszél Hozzá, aki az Ő Mindene, és minden nyelve a szeretet ; a vallás szörnyű igazságai nem érintik többé, alig gondol rájuk ; a félelem átadja helyét valami végtelenül édesebbnek, és elragadtatással tapasztalja annak igazságát, amit Szent János mond : "A tökéletes szeretet kiűzi a félelmet." Mégis még mindig fél; de olyan édes félelemmel, amely csak a szerető Atya gyermekeihez tartozik. Már nem Isten szörnyű ítéletei miatt fél attól, hogy megbántja Őt, hanem azért, mert Ő az ő Atyja, mert annyira szereti Őt, mert Ő végtelenül tökéletes, és a bűn mindenekfelett bosszantja Őt. Megtanulja, hogy nemcsak a halálos bűntől, hanem a legkisebb bocsánatos bűntől, a legkisebb hibától is irtózik, és soha, szívesen és megfontoltan nem követne el egyet sem. Tudja, hogy a bűn az Isten gonoszsága, és a legkisebb rosszat tenni Istennel szemben, aki az ő egyetlen szeretete, nagyobbak tűnik számára minden más rossznál, bármi legyen is az. Nos, micsoda az Istenfélelemről. 6 1 erőt ad neki ez a gyermeki, szeretetteljes félelem, hogy minden kísértés ellen harcoljon és ellenálljon ! Milyen állandó és éber figyelemmel ösztönzi őt ! Milyen óvintézkedéseket javasol neki, hogy elkerüljön mindent, ami esetleg nem tetszhet annak, akit annyira szeret ! Milyen könnyedén tör át minden akadályon, szakít meg minden köteléket, amely visszatartaná, győzedelmeskedik a világ és annak hamis örömei, a test és annak minden csábítása, az ördög és annak minden kísértése felett ! Micsoda öröm e lélek számára, hogy megszabadul mindattól, ami fogva tartotta, és szeretni tudja szeretetének teljes intenzitásával azt, aki egyedül megérdemli, hogy szeressék ! A rabszolgáktól való félelem, a félelem, amely megfagyasztja a szívet, beszűkíti és korlátozza azt, soha nem tud ilyen hatásokat kiváltani. Ha a félelem attól, hogy nem tetszik a Szeretettnek, így el tudja vonni a lelket minden rossztól, akkor a vágy, hogy tetszést szerezzen Neki, minden olyan jóra ösztönözheti, amit Ő

elvár tőle. Keresi az alkalmat, hogy örömet szerezzen Neki, de mindig csendesen és békésen, csak az Ő akaratát akarja teljesíteni ; örömmel ragadja meg mindazt, ami eléje kerül: a munka, a szenvedés, az áldozatok nem kerülnek neki semmibe. Ha csak Istennek tetszeni tud, elégedett ; és a legnagyobb bánata az lenne, ha e tekintetben bármilyen mulasztást vagy gyávaságot kellene felrónia magának. Mivel tudja, hogy Isten legnagyobb ellensége ő maga, romlott természete, önszeretete, gyűlöli önmagát, ahogy Isten gyűlöli mindazt, ami benne romlott; küzd önmaga ellen, nem akar békében élni egyetlen rossz klinikával sem, mindenben megalázza magát ; és mivel 62 Kézikönyv belső lelkek számára. érzi, hogy önmagától nem sikerülhet alaposan legyőznie a természetet, minden egyszerűséggel Istennek ajánlja magát, hogy Ő ott csapjon le, ahol akar, pusztítsa el, amit akar, és tegyen vele úgy, ahogyan neki tetszik. Ezt teszi a tökéletes szeretet : amikor a szeretet teljesen birtokba veszi a szívet, a félelem az, ami először oda bevezette; de ha egyszer birtokba vette, a szeretet elűzi a félelmet, és egyedül uralkodik. És az igazság az, hogy ez a két érzés összeegyeztethetetlen. A szeretet, amely csak Istenre tekint, lemond minden önérdekről ; és éppen ellenkezőleg, az önérdek az egyetlen dolog, ami befolyásolja a félelmet, a cselekedetek egyetlen mozgatórugóját. A szeretet nem azért szolgálja Istent, mert szörnyű, hanem mert jó ; a szeretet nem úgy fél tőle, mint egy Mestertől, hanem úgy szereti, mint egy Atyát ; nem a gyámság vagy a büntetés gondolata befolyásolja a szeretetet ; hanem egyedül Istenre gondol, önmagában és önmagáért; nem az ő ajándékaiért, nem az ő jutalmáért; egyszerűen csak egyedül Istenre. Amikor tehát egy lélek, aki fenntartás nélkül átadta magát Istennek, és mindenképp felett igazán szereti Őt, mégis élénken átéli az Ő ítéleteinek rémületét, ha ez az érzés Istentől származik, akkor ez megpróbáltatás és nehéz kereszt, és szeretettel és türelemmel kell elviselnie ; ha ez a képzelet hatása, akkor nem szabad semmiféle figyelmet szentelnie neki, és kerülnie kell minden olyan gondolatot, amely erre ösztönzi ; ha az ördögtől származik, aki ily módon megpróbálja őt kétségbeesésre csábítani, akkor fel kell emelnie Istenbe vetett bizalmát, az Ő karjaiba kell vetnie magát, teljesen át kell adnia magát Neki, könyörögve hozzá, hogy ebből a kísértésből dicsőséget vonjon magának, és csakis a Szentséget szolgálja. 63 az Ő szeretetének győzelmét szolgálja. Isten ugyanis csak azért engedi meg az ilyen kísértést, hogy a lelket közelebb vonja magához, hogy tisztábban és teljesebben szeresse Őt, hogy teljesebben elszakítsa az önérdek minden maradványától, és arra kényszerítse, hogy lemondjon önmagáról mindenben, ami számára a legértékesebb. Ha nagylelkűen meghozza ezt az áldozatot, azonnal békességben van ; az ördög távozik, és elveszti minden hatalmát fölötte ; a szeretet uralma megalapozódik és megerősödik benne. Így van ez, hogy a félelem, még ha próbatételként és kísértésként is érzékel, Isten tervei szerint csakis tökéletes szeretetben végződhet. Próbáljuk meg az isteni kegyelem segítségével ezt kihasználni. XL. A SZENTSÉGRŐL. " Legyetek szentek, mert én szent vagyok" - mondta Isten Izrael fiainak. " Legyetek tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes?

Jézus Krisztus mondta tanítványainak. Ezek a szavak megmutatják nekünk, hogy Isten egyszerre indítéka és mintája a mi szentségünknek. Ha valóban megértjük ezeket a szavakat, akkor többet tanítanak nekünk, mint amire a legbölcsebb és legfelvilágosultabb filozófusok képesek lennének. De soha nem fogjuk megérteni őket, hacsak nem az isteni megvilágítás kegyelméből, és a gyakorlat sokkal jobban feltárja előttünk értelmüket, mint a spekuláció. "Legyetek szentek" - mondja az Úr Isten - "mert én szent vagyok" Nos, mi a szentség Istenben ? Ez a 64 Kézikönyv a belső lelkek számára. rend szeretete. Isten alapvetően szereti a rendet ; nem tud semmit sem helyeselni, semmit sem mentegetni, semmit sem hagyni büntetlenül, ami ezzel ellentétes. Meg tudja engedni a rendtelenséget a teremtményében, elviseli egy ideig, szabadon megbocsátja, ha a teremtmény megtagadja és jóvá teszi ; de alapvetően gyűlöli azt, tisztán pereli, és megbünteti, ahol csak látja, amikor eljön az Ő igazságosságának pillanata, és az irgalom ideje lejárt. És miért van ez így ? Azért, mert Ő szent. Nem tehet mást, ha szabad így beszélünk, nem tehet mást, mint hogy ragaszkodik a rend szeretetéhez az Ő szabad és értelmes teremtményében ; és nem hagyhatja ezt a teremtményt

jutalom nélkül, ha az Ő rendi törvényét betartják. Egy ideig gyakorolni fogja ezt a teremtményt, megpróbáltatja, sok megpróbáltatásnak teszi ki ; még úgy is tűnhet, hogy elhagyja őt, hogy annál biztosabb legyen erényében ; de ha a teremtmény nem tér le a rend útjáról, ha kitartóan kitart a rendben, Istennek meg kell jutalmaznia és meg is fogja jutalmazni, Istennek boldoggá kell tennie és boldoggá is fogja tenni, saját szentsége miatt. Isten e lényegi szentsége vitathatatlanul a mi saját szentségünk első és legnagyobb indítéka. Kötelesek vagyunk szeretni a rendet, mert Isten szereti azt ; értelmünk és szabadságunk csak azért adatott nekünk, hogy megértsük, mi a rend; a szabadság, hogy szabadon alávessük magunkat neki. Amennyire értelmes teremtmények vagyunk, annyira vagyunk Isten hasonlatosságára teremtve. Isten ismeri önmagát, Isten szereti önmagát, mint minden szentség forrását, mint magát a szentséget. Nekünk, akik az Ő képmására teremtettünk, meg kell ismernünk Őt, szeretnünk kell Őt, engedelmeskednünk kell Neki, és ebben a tekintetben utánoznunk kell Őt. Ez nem elegendő a szentségről. 65 hogy lelki természetünk által az Ő képmására teremtettünk, és intelligenciával és szabadsággal vagyunk felruházva ; szabad akaratunk és választásunk által is annak kell lennünk. Szentnek kell kívánnom magam, minden erőmmel azon kell fáradoznom, hogy elérjem a szentséget, elborzadva kell elutasítanom mindent, ami a szentséggel ellentétes, mert Isten szent, mert az a kiváltság jutott nekem, hogy az Ő képmására teremtett, és ezért az Ő szentségének kell az én mércémnek lennie. Hogyan merészeljek valaha is közeledni Istenhez, ha nem vagyok szent, vagy legalábbis ha nem törekszem arra, hogy azzá váljak ? Azért lettem teremtve, hogy bensőséges egységben, szoros kapcsolatban legyek Vele ; a hála közösségében, mert mindent tőle kaptam; az imádság közösségében, mert állandóan szükségem van az Ő segítségére; a reménység közösségében, mert minden jót tőle várok; a szeretet közösségében, mert Ő az én legfőbb Jó, és nem találhatok más boldogságot, csak Őbenne. De mi lesz ebből az Istennel való szoros közösségből, ha lemondok a szentségről ? Teljesen megszakad. Amilyen mértékben eltávolodom a szentségtől, olyan mértékben távolodom el Istentől, és Ő, a maga részéről, távolodik tőlem. Nem fogom tudni többé elviselni a látványát; és Ő ki fog taszítani a jelenlétéből; gyűlölni fog engem, el fog hagyni, el fog ítélni: örökre el leszek tőle választva. És ez még nem minden. Isten az Ő kegyelme által még közelebb vonzott Hozzá, mint ahogyan a természet rendje szerint vagyok Hozzá ; Ő emelt engem egy természetfeletti állapotba ; Ő rendelt arra, hogy szemtől szembe lássam Őt, és örökkön-örökké élvezzem az Ő boldogságát. Nincs-e tehát még nagyobb joga azt mondani nekem: "Légy szent, mert én szent vagyok" ? Merhetek-e egy végtelenül szent Isten örök élvezetére törekedni, merhetem-e remélni, hogy szorosan egyesülhetek vele, és osztozhatok boldogságában, ha nem vagyok szent, sőt szeplőtelen szentséggel szent ? Mi legyen tehát az én állandó és egyetlen elfoglaltságom itt lent ? Nem az lenne-e az állandó törekvés, hogy egyre jobban megtisztuljak, hogy elpusztítsak magamban mindent, ami a szentséggel szemben áll, és hogy elsajátítsam mindazokat az erényeket, amelyek Istennek tetszővé tehetnek ? És mivel ezt a tökéletes tisztaságot saját erőmből sohasem érhetem el, mi mást tehetnék, mint hogy teljesen átadom magam Istennek, hogy Ő maga megszenteljen engem, és olyanná tegyen, amilyenné Ő akar, hogy így méltó legyek arra, hogy az Ő színe előtt álljak ? Micsoda ! Örökké birtokolni fogom Őt, Aki lényegénél fogva szent, Őt, akinek szentsége az áldott lelkek csodálata, öröme, boldogsága ; az a sorsom, hogy egy napon örökre velük együtt kiáltsam: "Szent, Szent, Szent, Szent, Mindenható Úristen"; és mégsem kell minden erőmmel azon fáradoznom, hogy szentté váljak, nem kell életem minden pillanatát erre fordítanom ! Miért vagyok tehát a földön ? Milyen más cél méltó a vágyamra ? Van-e még ennél is erősebb indíték? Igen. Isten azt mondja nekünk: " Szentek legyetek, mert én szent vagyok, mert én magam egyesítettem természeteteket a magaméval, hogy megszenteljem azt." A keresztyén nem egyszerűen ember ; Jézus Krisztus által az isteni természet részese lett ; örökbefogadás által az Atya Isten fia lett, és a megtestesült Ige testvére. Nemcsak a lelkét, hanem még a Szentségét is. 67 a teste is részt vesz ebben az örökbefogadásban. Maguk a tagjai Jézus Krisztus tagjai ; Szent Pál az, aki ezt mondja nekünk. Sokkal inkább az ő lelke és minden képessége Jézus Krisztusé. Mennyire szentnek kell tehát

lennie a kereszténynek, szentnek testben és lélekben, annak, aki az isteni természettel van egybeépítve ! Ó, Istenem ! ha csak áthatna bennünket ez az igazság, ahogyan kell, milyen lelkesedésünk, szomjúságunk lenne a szentség iránt ! Most már nem csodálkozom azon, hogy az apostolok nem adtak más címet az első keresztényeknek, mint a " szentek ", és ez sokáig szokás volt az Egyházban. Nem lenne-e ma már valóban gúnyolódás, ha a keresztények többségének ilyen címet adnánk ? Nem szentek-e a legtöbbször a gyakorlatban, és sokan közülük az elveikben, nem szentek, hanem a szentség ellenségei? Micsoda ijesztő változás a kereszténység arculatában ! De mi is az a szentség, amelyet a keresztényeknek mintaként ajánlanak ? Nem más, mint maga Isten: "Legyetek tehát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes : " a mi Urunk és Megváltónk Jézus Krisztus, az emberré lett Isten, aki megtanít minket a szentség útjára, aki hozzánk intézi ezeket a szavakat. Mit jelentenek valójában ? Lehetünk-e valóban szentek, mint ahogyan Isten szent ? Nem ; lehetetlen számunkra, hogy szentek legyünk, mint Ő, vagy akár csak megközelítsük az Ő végtelen tökéletességét. De bármi legyen is a mi szentségünk, azt az Ő szentségére kell formálnunk, amely minden szentség egyetlen forrása és mintája. És mivel a mi szemünk túl gyenge ahhoz, hogy szemléljük a szentséget, amilyen Istenben magában van, és mivel képtelenek lennénk arra, hogy 68 Kézikönyv belső lelkek számára. saját magatartásunk szabályaként alkalmazzuk, Isten emberré lett, az emberekkel élt, velük beszélgetett, beszédével, példájával, egész életével tanította őket, és az Ő természetével egyesült természetünkben a szentség olyan mintáját adta nekik, amelyet megérthetnek és utánozhatnak. Nem kérdés tehát többé, hogy ki fog felemelkedni a mennybe, hogy ott magának Istennek szemlélése által megértse, mi a szentség igazi jellege ? " A szentség emberi személyben leszállt a földre ; a szentség halandó testben nyilatkozott meg ; a szentség emberként szólt és cselekedett ; nincs más hátra számunkra, mint hogy Jézus Krisztus Lelkét tanulmányozzuk, hogy az Ő elveihez igazodjunk, hogy az Ő nyomdokain járjunk. Ha ezt tesszük, tökéletesek leszünk, ahogyan mennyei Atyánk tökéletes. De Jézus Krisztus nemcsak a mi szentségünk mintaképe ; Ő annak elve és első hatékony oka. Semmit sem tehetünk az Ő kegyelme nélkül ; és ennek a kegyelemnek a legnagyobb erejével kell hatnia a szabadságunkra, ha szentté akarunk válni, mint Ő. Ő ezt a kegyelmet folyamatosan felkínálja nekünk, és megígérte, hogy növelni fogja azt aszerint, ahogyan mi megfeleljünk neki. De az Ő kegyelmének jó felhasználása még inkább Tőle függ, mint saját magunktól ; és ha jól ismerjük saját érdekeinket, a legbölcsebb és legbiztonságosabb terv, amit elfogadhatunk, ha neki adjuk és szenteljük szabadságunkat ; ha kérjük Őt, hogy úgy rendelkezzen vele, mint az övéivel, és ha biztosítjuk Őt arról, hogy csak az Ő irányítása alatt kívánunk cselekedni, és csak az Ő ihletése által akarunk vezetve lenni. Boldogok azok, akik így adják át magukat Neki, és akik soha nem veszik vissza ajándékukat ! Szentségük Jézus Krisztus műve lesz ; kereskedni fognak: mint a lelki élet alakja. 69 nem lesz más részük benne, mint hogy engedik, hogy Ő jóakarata szerint cselekedjék velük, hogy soha ne álljanak ellen Neki, és hogy meghaljanak saját szívüknek, saját szellemüknek, saját akaratuknak, hogy Jézus Krisztus igazi életével élhessenek. XII. A KERESKEDELEMRŐL: MINT A LELKI ÉLET EGY ALAKJA. A lelki élet nem más, mint egyfajta kereskedelem, csere Isten és a lélek között. Isten ad, hogy kaphasson, és kap, hogy adhasson : így van ez a lélekkel is. Isten ad először ; és Ő ad utoljára is. A léleknek az Ő kegyelmét adja az időben ; a léleknek az Ő dicsőségét adja örökre, az örökkévalóságban. Ez a kegyelem és ez a dicsőség közvetlen, többé-kevésbé tökéletes közlés magától Istentől. A lélek a maga részéről szintén átadja magát Istennek; feláldozza neki ízlését, hajlamait, akaratát, saját érdekeit ; egyszóval, teljesen átadja magát Istennek, hogy Ő minden pillanatban az Ő tetszése szerint rendelkezessen vele. Ezt teszi, vagy legalábbis ezt kellene tennie ebben az életben. A másik életben nem tehet semmit, nem szabad többé ; nem adja oda magát, elragadtatja és magával ragadja : nem tartozik többé önmagához, hanem a szuverén Jóhoz, aki birtokolja őt, és akit ő birtokol. Ó ! legáldottabb és legdicsőségesebb birtoklás ! Ki beszélhetne erről ! 70 Kézikönyv a belső lelkek számára. Isten és a lélek között tehát nincs szó szabad cseréről, kivéve ebben az életben. Lássuk most, hogy Isten részéről mik ennek a

szent kereskedelemnek a törvényei, és mik azok a törvények, amelyeket a léleknek a maga részéről be kell tartania, hogy Isten kimondhatatlan jószágára válaszolhasson. Az első törvény. Isten mindig az első lépést teszi meg ; ezt mindig mindenben meg kell tennie. " Ki adott neked először ? " - kiáltja Szent Pál. Ez könnyen észrevehető a természet rendjében, ahol életünk minden pillanatában Istentől származtatjuk létünket, és létünkkel együtt azt, ami annak megőrzésére törekszik. Ugyanez nem kevésbé igaz a természetfeletti rendben : ott minden a kegyelemmel kezdődik, akár a megigazító kegyelemmel, akár a tényleges kegyelemmel, amely Isten ajándéka, egy ingyenes és tisztán ingyenes ajándék, amelyet lehetetlen kiérdemelnünk. Ha a keresztség kegyelmét elvesztve, azt bűnbánat által visszanyerjük, akkor Isten az, aki az első lépést megteszi, hogy visszahívjon bennünket magához; mert ha egyszer a bűn miatt elszakadtunk tőle, magunktól soha többé nem tudunk újra közeledni hozzá. Ha megőrizzük a keresztségünk kegyelmét, az egyszerűen a tényleges kegyelmek révén történik, amelyeket minden pillanatban kapunk. Hitünk egyik alaptétele, hogy minden természetfeletti cselekedethez különleges kegyelmet kell kapnunk, amely megelőzi és kíséri azt a cselekedetet ; és Isten soha nem tagadja meg tőlünk ezt a kegyelmet, kivéve, ha ezzel büntet bennünket az általa korábban adott kegyelmek hűtlenségéért és elhanyagolásáért. Így marad az a vitathatatlanul képes igazság, hogy Isten kezd bennünk mindent, és ennek így is kell lennie, hiszen mindig és minden esetben Ő minden jónak a forrása. Kereskedelem : mint a lelki élet figiire. 7 1 Ezért a teremtményre vonatkozó törvény itt csakis a megfelelés és a hűség törvénye lehet. Isten megye elől : a teremtménynek követnie kell; Isten ad : a teremtménynek gondosan meg kell őriznie; Isten kegyesen megengedi, hogy kérjen valamit a teremtményétől : a teremtménynek nagylelkűen meg kell adnia mindazt, amit kér tőle. Hogyan történhetne igazságos csere és kereskedelem, ha mindent megkapna anélkül, hogy cserébe bármit is adna, vagy ha nem adna a kapott mennyiség arányában? A teremtmény részéről is megvan a hála törvénye, hála az Isten iránt, akinek jótéteményei szüntelenül megelőzik és követik őt ; és ez a hála tele van alázattal, mert világosan látja, hogy semmit sem érdemel, és hogy állandó bukásaival még inkább méltó arra, hogy teljesen elhagyják, mint arra, hogy a kegyelem által keressék és segítsék. A második törvény. Isten ajándékai tökéletesen önzetlenek ; semmi hasznót nem akar szerezni magának az irántunk való minden jószágával. Ha viszonzást követel tőlünk, az nem az Ő javára történik, hanem a mi javunkra. Még csak nem is az a jó felhasználás, amit mi fogunk tenni az Ő kegyelmével, az az indíték, ami arra készíti Őt, hogy megadja nekünk. Hány kegyelmet adott nekünk, amit elhanyagoltunk és visszaéltünk vele, pedig előre látta, hogy vissza fogunk élni vele !

Hűtlenségünknek ez az előrelátása nem állította meg az Ő jótéteményeinek folyását. Micsoda jószág ! Micsoda önzetlenség ! A lélek soha nem tud válaszolni erre a törvényre, csak nagyon tökéletesen. Mert lehetetlen, hogy ne nyerjen azzal, amit Istennek ad : ezért nem szabad és nem is tud teljesen lemondani saját érdekeiről. Mindazt, amit tehet, a kegyelem arányában 7 2 Kézikönyv a belső lelkek számára. kéri őt, az az, hogy ne foglalkozzon túl sokat a saját érdekével ; soha ne alkudozzon Istennel ; soha ne gondolja, hogy túl sokat tesz ; soha ne tagadjon meg semmit Istentől azzal az ürüggyel, hogy nem köteles megtenni, és hogy Ő nem követeli meg feltétlenül ; ne ragaszkodjon túlságosan az Ő ajándékaihoz, és ne sajnálkozzon túlságosan, amikor úgy dönt, hogy elveszi azokat, hanem legyen mindig nagylelkű és hűséges, amikor Isten úgy látja jónak, hogy próbára tegye szeretetét ; és végül, nagy kísértések és kétségbeesések között, amikor reménytelenül elveszettnek hiszi magát, türelmesen folytassa Isten szolgálatát, és tegye azokat a dolgokat, amelyekről tudja, hogy tetszenek neki. Ezzel az önzetlenséggel némileg utánozza Isten önzetlenségét ; szereti Őt, szolgálja Őt ; ad neki, egyedül az Ő kedvéért, anélkül, hogy önmagát keresné ; és ez az, ami a legnagyobb dicsőséget adja Istennek, minden szolgálat közül, amit az Ő teremtménye tehet Neki ; ez az, amit Ő mindenek felett végtelen nagylelkűséggel jutalmaz. De Ő gyakran elrejtja a lélek elől ennek a jutalomnak a látványát vagy gondolatát, hogy megtisztítsa indítékait és növelje érdemeit. Ez az

isteni szeretet csodálatra méltó mesterkedése, amelynek titkát valóban kevesen ismerik. A harmadik törvény. Isten ajándékai "bűnbánat nélkül" A Szentírás mondja ezt nekünk. Soha nem bánja meg, soha nem veszi vissza, amit egyszer adott ; még csak nem is vádolja a lelket az ajándékért, ha visszaél vele; egyszerűen csak szemrehányást tesz neki azért, mert visszaélt az ajándékával, és kész még nagyobb jótéteményekkel terhelni, ha csak őszintén visszatér hozzá. Nézd meg, hogyan bánt Dáviddal, hogyan bánt a Szent Kereskedelemmel: mint a lelki élet példaképével. 73 Péterrel és sok mással, megtérésük után ! Nézd meg, milyen fogadtatásban részesíti ez a jó Atya a pro digal fiút visszatérésekor : hogyan ad vissza neki mindent, sőt új kegyelmeket is ad hozzá ! Az igazak maguk is szinte irigykedhetnének arra a gyengéd és jóságos bánásmódra, amelyet a bűnbánó bűnösökkel szemben tanúsít. Ez a nagy törvény a teremtmény számára. Elsüllyedve az önszeretetben, alacsonyan, aljasan és érdekből, amikor Isten nem úgy fizet neki, ahogyan azt elvárja a gyakran nagyon jelentéktelen és könnyű áldozataiért, amikor nem látja azonnal a kezében jó cselekedeteinek jutalmát, akkor mer panaszkodni, hogy Isten nem hűséges ; sajnálja, amit neki adott ; sőt néha odáig megy, hogy szemrehányást tesz neki. Ah ! micsoda megaláztatás ! Hol lennénk mi, ha Isten így bánná velünk, ha megvonná kegyelmét, ha nem válaszolnánk rá, vagy ha megtagadná tőlünk, mert előre látta, hogy vissza fogunk vele élni ? Adjunk, mint Ő, anélkül, hogy ezt valaha is megbánnánk ; adjunk, anélkül, hogy utólag arra gondolnánk, hogy mit adtunk ; felejtjük el, amit már adtunk, és csak arra gondoljunk, ami még hátravan, hogy adjunk ; sajnáljuk, hogy nem adhatunk többet ; ne legyünk elégedettek, amíg nem adtunk mindent, teljesen és fenntartás nélkül. Mit számít nekünk, hogy Isten elfogadja-e ajándékainkat vagy sem ? Mit számít nekünk, ha úgy tűnik, hogy nem veszi figyelembe őket, és minden áldozatunk után csak még szigorúbban bánik velünk ? Ez az, amit figyelembe kell vennünk? Nem. Csak egy dolgot kell figyelembe vennünk. Kívánja-e Ő, hogy ilyen és ilyen áldozatot hozzunk ? Megérdemli azt ? 74 Jllanual for Interior Souls. Igen, kétségtelenül. Ha ez így van, akkor minden egy nagylelkű léleknek szól. A negyedik törvény. Isten sohasem hagy el, ha Őt nem hagyják el. Ő az első, aki ad, de nem Ő az első, aki visszavonul. Ellenkezőleg, sokáig keresi azt a teremtményt, aki elhagyta Őt. Türelme soha nem fogy el ; és amíg a legnagyobb bűnösben is megmarad az élet egy szikrája, Isten mindig elegendő kegyelmet hagy neki, hogy visszatérjen önmagához. Micsoda hűség ! Ez a legszebb példa az Istennek átadott lélek számára. Isten soha nem hagy el engem ; akkor én sem hagyom el Őt soha. Biztos vagyok benne; akkor semmit sem szabad elhanyagolnom, hogy Ő biztos legyen bennem. Jaj ! Semmi olyat nem találok magamban, amiben biztos lehetnék; egyetlen pillanatig sem tudok magamért felelni. Semmi sem ingatagabb vagy gyengébb, mint az akaratom. Ma még tiltakozom Isten előtt, hogy mindig hűséges leszek hozzá; holnap talán már meg is tagadom Őt. Ez az, aminek állandó bizalmatlanságban kellene tartania engem önmagammal szemben, ez az, aminek el kellene határoznom, hogy egyszer s mindenkorra Isten kezébe adom ezt a szabadságot, amellyel bármikor visszaélhetek. Ez az, aminek sérthetetlenül hűségesnek kell tennie engem az Ő legkisebb kegyelméhez. Ha egyet önként és megfontoltan elhanyagolok, mitől nem kell félnem, Istentől és magamtól? Istentől, aki talán elhidegül velem szemben, és aki büntetésemre elveheti tőlem minden kegyelmét ; magamtól, aki még gyengébbé, még bukásra készebbé válhatok ? Ah ! Uram, remélem, hogy jóságod megbocsátja minden hibámat, a gyengeséget, a Hogyan Isten minden, és a teremtmény semmi. 75 figyelmetlenséget, az első indulatot; de kérlek Téged, hogy soha ne engedj meg, hogy hibát kövessék el, szándékosan és azzal a céllal, hogy megbántsalak Téged ; soha ne tagadjak meg szándékosan egyetlen kegyelmet sem ; soha ne utasítsam vissza azt, amit kérsz tőlem, bármi legyen is az. Mindentől tartanom kell, amit magamtól; és ezért teljes mértékben és teljes szívemből a Te kezébe helyezem szabadságomat, hogy Te irányíts és rendelkez felettem mindenben. Minden kegyelem koronája az állandó hűség; ezt kérem Tőled, Istenem, és bármennyibe is kerüljön ennek megszerzése, soha nem fogom azt gondolni, hogy túl drágán vettem meg. Tartsam be pontosan a közted és köztem fennálló szent kereskedelem minden törvényét, ahogyan Te is oly szigorúan betartod azokat, amelyeket végtelen jóságod magadra rótt! Ez minden, amiért könyörgök

Hozzád, és jövőmet félelem nélkül a Te végtelen irgalmadra bízom 1 XIII. HOGY ISTEN MINDEN, ÉS A TEREMTMÉNY SEMMI. Aki jól magáévá tette ezt a két eszmét, az megérti a lelki életet, annak teljes terjedelmében ; mert a lelki élet egyetlen célja, hogy Istennek és a teremtménynek megadjuk, ami jár nekik ; mindent Istennek, mindent fenntartás nélkül : semmit a teremtménynek, abszolút semmit. Aki mindenben e két eszmének megfelelően cselekszik, az valóban alázatos és tökéletesen aláveti magát a kegyelemnek. Amint elkezdjük átadni magunkat Istennek, elkezdjük azt is megérteni, hogy Isten a belső lelkek számára minden Kézikönyv. és hogy mi magunk semmit sem jelentünk : e megértés alatt nem tisztán spekulatív és hatás nélküli ismeretet értek, amilyennel bárki rendelkezhet, aki elgondolkodik azon, hogy mi Isten és mi ő maga ; hanem gyakorlati ismeretre gondolok, amely hatékonyan befolyásolja magatartásunkat, mind belső, mind külső viselkedésünket. Ennek a tudásnak az a hatása, hogy fokozatosan kiüresít bennünket önmagunkból, elvesz tőlünk mindent, amit bitoroltunk, és végül arra redukál, amik valójában vagyunk, vagyis a semmire ; ugyanakkor betölti bennünket Istennel, oly módon, hogy Ő teljesen bennünk van, és mi teljesen benne vagyunk. Amíg azt hisszük magunkról, hogy vagyunk valami, holott semmi vagyunk ; amíg a saját érdekeinket nézzük bármiben ; amíg magunkat tekintjük végső célunknak bármiben, addig nem tekintjük magunkat valóban a tiszta semminek, sem Istent az egyetlen célnak, akiből minden kiindul, és akihez minden dolognak vissza kell térnie. Isten a természet rendje szerint minden. Minden más semmi volt, amíg Isten nem adott neki létet : most a lét, az egyszerű létezés olyan ajándék, amely nélkül semmilyen más birtoklás nem lehetséges. Ezért én magamtól semmi sem vagyok, és egyedül Istennek köszönhetem mindazt, ami vagyok ; az értelmem, az emlékezetem, az akaratom, valamint az erő, hogy ezeket a képességeket gyakoroljam, mind Isten ajándéka. Ha ezeket az adottságokat magamnak appropriálom, ha büszke vagyok rájuk, ha előnyben részesítem magam azokkal szemben, akik kevésbé tehetségesek, vagy akikről azt feltételezem, hogy kevésbé tehetségesek, mint én, akkor ellopom Istentől azt, ami az övé, nem értem meg a saját semmi mivoltomat, igazságtalanságot követek el azokkal szemben, akiknek Én Hogyan Isten a Minden y és a teremtmény Semmi. 7 7 előnyben részesítem magam, mert én is semmi vagyok, mint ők ; és büszkeségem által még a semminél is kevesebbé kezdek válni; Isten gyűlöletének tárgyává kezdek válni, aki nem bírja elviselni, hogy az, ami valójában semmi, valami jót merészellen magának tulajdonítani. "Mi van neked?" mondja Szent Pál, " amit nem kaptál? És ha kaptatok, miért dicsőítitek magatokat, mintha nem kaptatok volna ? " Isten nemcsak a természet rendje szerint minden, hanem mindent Ő teremtett magának; minden, ami létezik, kizárólag Őt illeti ; Ő az egyetlen és szükségszerű célja minden dolognak. Bizonyos értelemben igaz, hogy ez a világ az ember számára és az ő használatára lett teremtve ebben az életben ; de Isten szándéka az, hogy az ember az Ő számára és az Ő dicsőségére használja az összes teremtményt, amelyet jogosan használhat ; hogy az embernek más teremtményeken keresztül kell dicsőítenie Istent, mert egyedül az ember van megajándékozva in telligenciával és szabad akarral, és ezeket csak Isten akaratának megfelelően kell használnia. Ez tehát a parancsolat : az embernek, aki egyedül képes arra, hogy Istent dicsőítse ésszerű szolgálata által, mindent Istenre kell vonatkoztatnia : létét, minden erejét, minden szabad cselekedetét ; mindenben alá kell vetnie magát Isten szuverenitásának ; és mivel Isten őt tette a többi teremtmény urává és uralkodójává, úgy kell tekintenie ezekre a teremtményekre, mint Isten sok-sok jótéteményére, és csakis jótevője dicsőségére kell használnia őket. Ha az ember nem engedelmeskedik ennek a parancsolatnak, ha bármiben is úgy tekint magára, mint független, mint saját akaratának urára ; ha Isten legfőbb szuverenitására való tekintet nélkül úgy cselekszik vagy gondolkodik, ahogyan ő akarja ; ha a teremtményeket másként használja, mint ahogyan Isten 7' Kézikönyv a belső lelkek számára. kívánja és megengedi ; ha mértéktelenül ragaszkodik hozzájuk, és egyetlen boldogságát és végső célját teszi belőlük, akkor lázadó, áruló, a leghálátlanabb szolga, annak bitorlója, ami Istené. Isten a kegyelem rendjében minden, és itt az ember, ha lehet így mondani, még teljesebb semmi, mint a természet rendjében. Nos, mi a kegyelem rendje ?

Olyan rend, amely által az értelmes teremtmény, aki önmagától semmi, Isten örök birtoklására rendeltetett, aki önmagában minden. És ez a rendeltetés olyan fenséges, olyan mérhetetlenül meghaladja a teremtmény természetes képességeit, hogy az abszolút semmitől az ebben az életben való egyszerű tényleges létezéséig kisebb a távolság, mint az ebben az életben való egyszerű tényleges létezésétől egy ilyen természetfeletti rendeltetésig. Ez a sors tehát a Teremtő tiszta kegyelme, de olyan kiváló, olyan magasztos kegyelem, hogy maga Isten, Isten, amilyen Ő maga, nem tudna ennél nagyobb tenni az emberért. Így tehát az embernek alapvetően a kegyelem rendjében kell Istenre úgy tekintenie, mint mindenre, önmagára pedig úgy, mint semmire. A kegyelem rendjében Isten a minden : 1., mert egyedül Ő adta vagy adhatta meg nekünk sorsunk kiválóságának ismeretét. Az embernek magától soha nem lett volna, és soha nem is lehetett volna a legcsekélyebb fogalma róla. 2., mert egyedül Isten tudta és mutatta meg nekünk az e természetfeletti cél eléréséhez szükséges eszközöket. A vallás, Isten világa, az Ő szentségei, az Ő parancsolatai, mindez abszolút isteni intézmény. Az emberi értelem, magára hagyva, soha nem ismerhette volna meg ezeket az eszközöket, Hogy Isten a Minden, a teremtmény pedig a Semmi. 79 mint ahogyan arra sem lett volna felhatalmazása, hogy létrehozza őket. 3. Mert az ember, ha nem segíti őt egy mennyei fény, amely világossá teszi elméje számára a dolgokat, és egy jó sugallat, amely az akaratára hat, soha nem tud egyetlen szent gondolatot, egyetlen jó vágyat sem formálni, vagy egyetlen olyan cselekedetet végrehajtani, amely méltó az örök életre. Szabad akaratát a kegyelemnek folyamatosan meg kell akadályoznia és segítenie kell. Maga a beleegyezés, amelyet a kegyelem készítéseinek ad, önmagában is kegyelem, és Istennek nagyobb része van benne, mint neki magának. Akaratát jóra gerjesztik, cselekedeteit egyedül és kizárólag Isten segítségével teszi jóvá és érdemessé ; egyetlen érdeme abban áll, hogy hűségesen és állandóan együttműködik Istennel, és még ez sem érdem, mert egyszerűen azt teszi, amit tennie kell. Így állna az ember a kegyelemmel szemben, így függne tőle, még akkor is, ha soha nem vétkezett volna. De mióta az eredendő bűn en ter ter a világra jött, ez a függőség sokkal nagyobb. Az ember természetes romlottsága a rosszra hajlik, és titkos ellenszenvet ébreszt benne a jóval szemben. Szenvedélyei legyőzik és elhomályosítják értelmét; tudatlansága és gyengesége rendkívüli. Sokkal erősebb kegyelemre van szüksége, ha azt akarja tenni, ami helyes, és kitartani benne ; és ezt a kegyelmet Jézus Krisztus tiszta jóságának és irgalmasságának köszönheti, aki a maga természetében megjavította a mi emberi természetünket, amely Ádám bűne miatt elesett. De ha az eredendő bűnhöz, amely már annyira meggyengítette, az ember gyakran és hosszú évek során megszámlálhatatlanul sok tényleges bűnt 80 Kézikönyv a belső lelkek számára. hozzáad; ha szörnyű bűnös szokásokat vett fel, amelyek a rosszat természetessé és látszólag szükségszerűvé tették számára, akkor ez az ember már nem egy egyszerű semmi a kegyelem rendjében : formálisan ellenkezik vele: úgyszólván minden erejével ellenáll a kegyelemnek, és Istennek valóban küzdenie kell vele, hogy jóra fordítsa. Ekkor valóban Isten a minden, ami annak az embernek a megszentelését illeti, aki nemcsak hogy semmi az Ő szemében, hanem aki minden erejével ellenállt neki. És ezt szinte mindannyian megtettük : mert milyen kevesen vannak azok, akik megőrizték a keresztségük ártatlanságát ! És ez az, amivé bármelyik pillanatban újra válhatunk. Hogyan? Egyetlen szándékos hitetlenség, egyetlen kegyelemmel szembeni ellenállás által. Igen ; amikor Isten megkeresett egy lelket, megrakta kegyelmének ajándékaival, visszahúzta vándorlásaiból, és biztonságosan az Ő tiszta szeretetének útjára vezette, akkor egyetlen szándékos hiba, egyetlen formális és makacs elutasítás valaminek a megtételére, amit Isten megkövetel, a legszörnyűbb következményekkel járhat, és örök veszét okozhatja. És miféle szándékos hibák ? Egyetlen egyszerű, önelégültségből és büszkeségből fakadó, szándékosan elhomályosult gondolat; egyetlen szándékos engedés a büszkeségnek, amikor a kapott kegyelmekre gondolunk, vagy arra, amit Istenért tettünk; egyetlen megvetés érzése felebarátunk iránt, vagy önmagunk előnyben részesítése vele szemben. Az ilyen hibák fokozatosan sokkal veszélyesebb állapotba vezethetnek bennünket, mint amilyenből Isten egyszer megmentett bennünket. Jaj ! jaj ! ki ne ragadna meg szent rémület ennek a szakadéknak a láttán, amelybe a bűn

taszította, és amelybe az On amit Isten kér tőlünk. 8 1 bármelyik pillanatban újra belevetheti ! Ki tud bármit is gondolni magáról, ha arra gondol, hogy mi volt, mi lenne most, ha Isten nem jött volna segítségére, és mi lehet belőle minden bizonnyal bármelyik pillanatban, ha kivonja magát Isten védelméből, hogy saját erejére támaszkodják ? Ó Istenem és Mindenem ! Légy mindenem, mindenem a természet rendje szerint, mindenem a kegyelem rendje szerint ! Taníts meg arra, hogy mindent Neked áldozzak fel, hogy minden jót, amire képes vagyok, egyedül Neked tulajdonítsam, és mindent Tőled várjak ! Taníts meg arra, hogy úgy tekintsek magamra, mint a kezdetektől a végletekig abszolút semmire, mint aki akaratomnál fogva rosszra hajlamos, mint aki képtelen a legkisebb jót is tenni magamból, és mint aki képes a legnagyobb bűnökre, ha egy pillanatra is elfordulok Tőled ! Pusztítsd el bennem az önszeretetet, amelyet a bűn ültetett belém, és vigyél a megsemmisülés áldott állapotába, amelynek nincs más élete, mint benned, amely nem képes többé semmilyen akadályt gördíteni terveid elé, és amely Neked adja meg mindazt a hódolatot és dicsőséget, amely teremtményed teljes semmisségéből fakad ! Ámen. XIV. ARRÓL, HOGY MIT KÉR TŐLÜNK ISTEN, ÉS MIT KELL KÉRNÜNK ISTENTŐL. A Lelki életben nagyon fontos, sőt feltétlenül szükséges, hogy belső hajlamainkat illetően világosan meg tudjunk különböztetni F 8 2 Kézikönyv a belső lelkek számára. aközött, hogy Isten valójában mit kér tőlünk, és mit kellene kérnünk Istentől, vagy inkább aközött, hogy mit várhat tőlünk joggal, és mit kíván tőlünk. E két dologban való világos megkülönböztetés hiánya miatt gyakran nagyon nehéz kételyekbe és per plexiókba esünk állapotunkkal kapcsolatban ; elégedetlenek vagyunk magunkkal, amikor erre semmi okunk sincs, vagy elégedetlenek vagyunk magunkkal, és azt hisszük, hogy Isten örül nekünk, pedig nem; panaszkodunk a Gondviselés tervei ellen, és igazságtalanul zúgolódunk ellenük; és végül sok valódi hibát követünk el, és kitesszük magunkat annak a veszélynek, hogy mindent feladunk. Igyekezünk tehát az igazság fényénél különbséget tenni e két különböző dolog között, és mindkettőt világosan rögzíteni elménkben, hogy azután ezekből ítéleteink szabályát és magatartásunk vezérfonalát alkothassuk. Isten csak azt kéri tőlünk, amit magunktól függ, hogy meg tudunk-e adni. Ez az elv magától értetődő. Most már csak egyetlen dolog függ tőlünk, mégpedig az, hogy jól használjuk-e szabadságunkat, a kegyelem aktuális mértékének megfelelően, amely megvilágosítja elménket és felizgatja akaratunkat. Isten tehát elsősorban azt kéri tőlünk, hogy állandóan figyeljünk arra, ami a saját szívünkben zajlik, és az Ő Hangjára, amely ott szól hozzánk. Ez az állandó figyelem nem is olyan nehéz, mint gondolnánk, ha egyszer őszintén szeretjük Istent, és elrettent bennünket, hogy mindenben kedvében járjunk. Azt kéri tőlünk, hogy soha ne adjuk át magunkat semminek, ami elvonhatja figyelmünket ettől a Figyelem, amit Isten kér tőlünk. 83 tás, legyen az akár külső szórakozás, akár kíváncsiság, akár indokolatlan ragaszkodás valamilyen tárgyhoz, akár haszontalan gondolatok, akár akaratlagos gond és izgatottság, bármilyen okból ; azt is kéri, hogy ha észrevesszük, hogy valami különös dolognak hatalma van arra, hogy elvonja figyelmünket a kegyelem hangjára való figyelemről, azonnal mondjunk le arról a dologról, és tegyük el magunktól. De nem szabad azt hinnünk, hogy akár életállapotunk kötelességei, akár a családi gondok, akár a mindennapok hétköznapi eseményei, akár a társadalomnak való udvariasság, amivel tartozunk, önmagukban károsíthatják ezt a belső figyelmességet ; mindezek közepette is meg tudjuk őrizni. És különben is, miután az ember egy ideig egy kis erőszakot alkalmazott önmagával szemben, ez a visszaemlékezés olyan természetessé válik, hogy az ember alig veszi észre, és ritkán vagy soha nem veszíti el. Isten teljes, tökéletes és hűséges engedelmességet kér tőlünk a kegyelemnek, minden körülmények között, amelyben csak találjuk magunkat. A kezdők kegyelme nem ugyanaz, mint a haladóbbaké, és a haladó kegyelme nem ugyanaz, mint a tökéletesség útján beteljesedetteké. Az a hajlam, amely jó egy kezdőnek, nem az egy haladónak; az egyik állapothoz ilyen vagy olyan gyakorlat illik, a másikhoz pedig nem. Meg kell tehát értenünk, hogyan kell ezeket felvenni és elhagyni, a kegyelem ösztönét követve, és nem szabad egyikhez sem ragaszkodnunk semmiféle makacssággal. Még kevésbé szabad arra vágnunk, hogy jelenlegi állapotunk fölé emeljük magunkat, amíg Isten maga fel nem emel bennünket ; nem szabad

olyasmire vállalkozunk vagy vágyakozunk, ami meghaladja erőnket, 84 Kézikönyv a belső lelkek számára. vagy azt képzelünk, hogy megtehetjük azt, amit a szentekben csodálunk, vagy azt gondolunk, hogy megengedhetünk magunknak bizonyos szabadságokat, amelyeket Isten csak azoknak a lelkeknek ad, akik mindenféle megpróbáltatáson keresztülmentek. Isten azt kéri tőlünk, hogy ha egyszer átadtuk magunkat neki, soha ne vegyük el magunkat tőle ; hogy soha ne cselekedjünk saját felelősségünkre, hanem mindig mindenben konzultáljunk vele, és azokkal a vezetőkkel is, akiket ő adott nekünk, hogy irányítsanak minket, különösen, ha valami rendkívüli dolgot akarunk tenni : Azt kéri, hogy maradjunk passzívak és engedelmesek az Ő akaratának minden olyan állapotban, amelybe Ő akar minket helyezni ; hogy soha ne tegyünk semmit magunktól, hogy kilépjünk ebből az állapotból, mert ez túl fájdalmas az emberi természet számára, és nem tudjuk tovább elviselni. Nem azt kell kérnünk Tőle, hogy szabadítson meg minket egy kísértéstől, vagy megaláztatástól, vagy belső megpróbáltatástól, ha Ő akarja, hogy nagyobb megtisztulásunk érdekében megkísértessenek, megalázzanak, vagy próbára tegyenek bennünket ; hanem bátorságot és erőt kell kérnünk Tőle, hogy mindezt a végsőkig elviseljük. Amit Isten mindenekelőtt kér tőlünk, az önmagunk teljes lemondása és átadása Neki, mindenről való lemondás, kivétel nélkül és örökre. De mivel ennek az önátadásnak vannak fokozatai, és egyre fokozódik, míg végül teljesen elveszítjük magunkat Őbenne, egyszerűen csak meg kell tartanunk magunkat abban az általános hajlandóságban, hogy minden dolgot feláldozunk Neki, ahogyan Ő kéri tőlünk; és amikor az alkalom adódik, meg kell hoznunk a tényleges áldozatot. Nincs tehát szükség arra, hogy bármit is előre lássunk, vagy hogy olyan körülmények közé képzeljük magunkat, ahol talán soha nem leszünk, vagy arra, amit Isten kér tőlünk. 85 előre kimerítsük erőnket azzal, hogy azon töprengünk, vajon el tudnánk-e viselni egy ilyen vagy olyan megpróbáltatást. Mindez haszontalan, sőt veszélyes :

haszontalan, mert sohasem tudjuk előre látni a jövőt, és soha nem tudunk helyes képet alkotni semmilyen helyzetről, legyen az külső vagy belső, amelybe kerülhetünk ; és veszélyes, mert az ilyen gondolatokkal önteltségnek vagy csüggedésnek tesszük ki magunkat. Az önmagunkról való teljes lemondás Istenre bízva a jövő gondját, és csak a jelen pillanattal foglalkozik. Isten nem kér tőlünk sem értelmes odaadást, sem azokat a nagy fényeket és finom érzelmeket, amelyekből az önszeretet túlságosan is táplálkozik. Ezek a kegyelmek egyedül tőle függenek : Ő adja és veszi el őket, amikor neki tetszik. Nincs tehát szükség arra, hogy elhagyatottak és nyomorultak legyünk, ha nincs érzékelhető áhítatunk az imádságban vagy a szentáldozásban, ha szárazak, ostobák, nehézkesek, képtelenek vagyunk bármilyen jámbor érzésre. Még kevésbé szabad azt gondolnunk, hogy az így készült imádság és áldozás semmit sem ér. Az önszeretet talán így ítélne, de Isten másként ítél. Isten nem azt kéri, hogy képzeletünket úgy tartsuk fogva, hogy gondolatainknak abszolút urai legyünk. Ez nem rajtunk múlik ; de azon igen, hogy soha ne időzzünk szándékosan a békénket zavaró gondolatokon, hogy megvetjük őket, ne engedjük, hogy zavarjanak és gyötörjenek bennünket, és ebben is, mint minden másban, a rendezőnk döntései által vezérelve. Nem rajtunk múlik az sem, hogy a tisztaság, a hit vagy a remény ellen irányuló kísértésektől mentesek legyünk. Ezek olyan kísértések, amelyeket Isten nagyobb fejlődésünk érdekében megengedhet. Mi 86 Kézikönyv a belső lelkek számára. alázatosan kérhetjük, mint Szent Pál tette, hogy megszabaduljunk tőlük ; de ha Isten azt válaszolja nekünk, mint Szent Pálnak: "Elég neked az én kegyelmem", akkor alázattal kell elviselnünk ezeket a kísértéseket, és az engedelmisség által előírt eszközökkel kell küzdenünk ellenük, amennyire csak tudunk. Mindazokban az eseményekben, amelyek a Gondviseléstől vagy mások akaratától függenek, Isten teljes engedelmisséget kér tőlünk, és hogy igyekezzünk minél több hasznot húzni belőlük, mind az Ő dicsőségére, mind a saját megjavulásunkra, meggyőződve arról, ahogy Szent Pál mondja, hogy " minden dolog együttesen jól szolgál azoknak, akik Istent szeretik". Ami minden vállalkozásunkat illeti, még a legszentebbeket is, amelyekben Isten akaratából veszünk részt, Ő csak hűséges munkánkat, gondos alkalmazásunkat és a rendelkezésünkre álló eszközök

alkalmazását kéri tőlünk; de nem kéri tőlünk a sikert: az egyedül Tőle függ; és néha megengedi, hogy a siker nem a mi reményeink és szándékaink szerint legyen, a mi nagyobb javunkra. Ez az, amit Isten valamilyen csekély mértékben és röviden kér tőlünk, és ami szabad akaratunk jó felhasználásától függ. Ami azt illeti, hogy mit kell kérnünk Istentől, egészen bizonyos, hogy nem vagyunk alkalmasak arra, hogy megítéljük, mi a legjobb nekünk, vagy mi az, ami ártana nekünk, és nem tehetünk jobbat, mint hogy ezt teljesen Istenre bízunk. A legjobb tervünk tehát az, ha általánosságban betartjuk azt, amit a törvény tanítása szerint feltétlenül kérnünk kell, és szent közömbösséget tanúsítunk mindazokkal szemben, amelyek nem feltétlenül szükségesek tökéletességünkhöz. Az egyik dolog, amit kérnünk kell, az, hogy megismerjük Istent és megismerjük magunkat; hogy mi Ő és mi mi vagyunk; Arról, amit Isten kér tőlünk. 87 mit tett értünk, és mit tettünk ellene; mit érdemel, és mit van joga követelni tőlünk; az Ő kegyelmének értékét, és annak fontosságát, hogy jól használjuk fel. Tökéletes és teljes bizalmat kell kérnünk iránta, olyan bizalmat, amely odáig ér, hogy a szent Jóbéval együtt mondhassuk: "Ha megöl is engem, mégis bízom benne." Kérnünk kell, hogy önmagunk minden feláldozása árán, saját érdekeink legkisebb figyelembevételével, kizárólag az Ő dicsőségére és jóakarátának beteljesedésére szerethessük és szolgálhassuk Istent. Kérnünk kell a hit szellemét, amely minden tanúságtétel, minden bizonyosság és minden értelem fölé emel minket; vagyis hitünk nem emberi tanúságtételen, nem pusztán bizonyosság érzésén, nem pusztán értelemmel, hanem egyszerűen és kizárólag Isten akaratán nyugszik, amint az az Ő Egyházának kinyilatkoztatott; és ez a pusztán és egyszerű hit a leghomályosabb sötétségben, minden értelmestől megfosztva is fenntart bennünket, és mélységes békében tart, még ha úgy érezzük is, mintha a menny és a pokol között lebegnénk. A vak engedelmesség szellemét kell kérnünk, amely arra készítet, hogy meghaljunk saját ítélőképességünknek és saját akaratunknak, amely arra készítet, hogy az észszerűnek tűnő dolgok és saját természetes ellenszenvaink ellenében cselekedjünk, amely nem engedi, hogy elgondolkodjunk vagy okoskodjunk, mert bizonyos, hogy Isten útjai minden gondolatunk felett állnak és minden természetes hajlamunkkal ellentétesek, és hogy soha nem fogunk előrehaladni a tökéletesség útján, amíg 88 Kézikönyv a belső lelkek számára. vakon és fenntartás nélkül nem vetjük magunkat abba, ami elsősorban mélységnek tűnhet számunkra, kifürkészhetetlen és forrás nélküli mélységnek. XV. AZ IDŐ ALKALMAZÁSÁRÓL. AZ emberiség nagyobb része rosszul használja fel az idejét; sokan mások tökéletesen zavarban vannak az idejükkel, és nem tudják, hogyan használják fel, vagy inkább, hogyan veszítsék el; egyetlen céljuk, hogy elpazarolják, hogy kellemesen teljen el számukra, vagy legalábbis anélkül, hogy fáradtnak és unottan éreznék magukat. Sikerül ez nekik valaha is? A tapasztalat azt tanítja, hogy azok az emberek, akik a legmohóbban vágyanak az élvezetekre, hamar eltelnek vele, és hogy az undor, a fáradtság és a tétlenség hamarosan elviselhetetlenné teszi őket, még saját maguk számára is. De sajnos, ha már megszerezték ezt a tapasztalatot, nagyon ritkán profitálnak belőle: a rossz szokások kialakultak; túl sokba kerülne a jó szokások átvétele: továbbra is úgy élnek, ahogy eddig éltek, bár már nem hízelegnek maguknak a boldogság reményével, amit egykor magabiztosan vártak. Jaj azoknak, akik visszaélnek az idejükkel és rosszul használják fel azt! Egy nap majd megbánják, hogy így cselekedtek, de akkor hiábavaló lesz a megbánásuk. Javasoljunk most a keresztények és a belső lelkek számára néhány üdvös és hasznos elmélkedést. Mi az idő, magamra nézve? Ez az Én Az idő alkalmazásáról. 89 jelenlegi és tényleges létezés. A múlt idő vagy az én múltbeli létezésem, ami engem illet, már nem jelent semmit; sem felidézni nem tudom, sem megváltoztatni benne semmit. Az eljövendő idő, vagyis a jövőbeli létezésem még nem érkezett el, és talán soha nem is fog. Nem tőlem függ; nem számíthatok rá; és a világ leghatalmasabb uralkodója sem tudná biztosítani az élet egyetlen pillanatát sem. Senki sem ismeri ezt a két egyszerű igazságot, de nagyon kevesen vonják le belőlük a következtetéseket, amelyeket le kellene vonniuk. Igaz és bizonyos, hogy csak a jelen pillanat tartozik hozzám, amely nem osztható, amelyet semmi sem rögzíthet, még a gondolat sem, és amely olyan gyorsasággal múlik el, amivel semmi sem érhet fel. Ez a jelen pillanat, vagy ez a tényleges létezés,

kitől tartom ? Istentől. Ő az, aki a semmiből a létezésbe hívott, húsz, harminc, negyven évvel ezelőtt, többé-kevésbé : Ő az, aki egyik pillanatról a másikra előlegezte meg a létezésemet, és aki ebben a jelen pillanatban is megőrzi azt. Vajon meg fogja-e őrizni számomra abban a pillanatban is, amely ezt a pillanatot közvetlenül követi? Nem tudom; és semmi a világon nem adhat nekem erről bizonyosságot. Miért adatott nekem az idő ? Hogy általa megérdemljem a boldog örökkévalóságot. Örökké fogok élni : a hit tanít erre : az értelmem még egy másik életről is biztosít : a halhatatlanság vágya szívem mélyére van ültetve ; és ez a vágy, amelyet maga Isten ültetett oda, soha nem veszítheti el célját. Én tehát az örökkévalóságra születtem ; de ez az örökkévalóság boldog vagy nyomorúságos lesz ; és ez 90 Kézikönyv belső lelkek számára. attól függ, hogy hogyan használom fel az időt. Ha őszintén megbánom az idő rossz felhasználását, amit a múltban tettem, ha elkezdem azt jól felhasználni, ha kitartok ebben a jó felhasználásban, amíg el nem jön a pillanat, amikor az idő megszűnik számomra, akkor örökké boldog leszek. Ha a múltban rosszul használtam az időt, ha még mindig így teszek, ha továbbra is így teszek, és a halál ebben az állapotban lep meg, akkor örökké nyomorult leszek. Sorsom tehát az örökkévalóságig attól függ, hogyan használom az időt ; és mivel sem a múlt, sem a jövő nem áll a saját hatalmamban, teljesen igaz az a kijelentés, hogy az örökkévalóságom mindig a jelen pillanattól függ. Most, ebben a jelen pillanatban, mi az én állapotom ? Szeretnék-e úgy meghalni, ahogy most vagyok ? Merjem-e kockáztatni az örökkévalóságomat úgy, ahogy most vagyok ? Ha nem, nem vagyok-e bolond, ha abban az állapotban maradok, amelyben vagyok, ha a jövőre számítok, amikor nem vagyok biztos abban, hogy a mostani pillanatot milyen pillanat követi, amikor talán csak egy pillanatnyi idő van köztem és az örökkévalóság között ? Az élet minden eseménye, kivéve a bűnt, hozzájárulhat a boldog örökkévalóságomhoz. Egyedül a bűn az, ami miatt elveszíthetem azt. És mi a bűn ? Egy pillanatnyi elhatározás eredménye. Amint akaratomban a halálos bűn szándékos szándéka kialakul, akár követi a külső cselekedet, akár nem, ha ebben az állapotban halok meg, örökre elveszett vagyok, és minden erőforrás nélkül ; és nincs biztosítékom arra, hogy nem halok meg, amint szívemben ez a de liberális szándék a bűnre kialakul. Micsoda ostobaság tehát beleegyezni abba, ami örökre tönkretelhet engem, abban a pillanatban, amikor beleegyezésemet adom az On the Employment of Time. 91 akaratomat, még mielőtt a bűn külső cselekedetére áttértem volna ! Minden más rossz, ami az időben történhet velünk, csak magához az időhöz tartozó rossz, és olyan rossz, amelyet az örökkévalóságra szóló áldássá változtathatunk, ha keresztény módjára elfogadjuk mindet, és szentül használjuk fel. Nem kell annyira félnünk tőlük, és nem kell annyira gyötörnünk magunkat, hogy elkerüljük vagy orvosoljuk őket. Egyedül a bűn az a rossz, amely az örökkévalóságig tart ; ez az a rossz, amelynek orvoslásában sohasem lehetünk biztosak, ha egyszer már elkövettük ; ez az a rossz, amelyet csak bűnbánattal lehet meggyógyítani, de olyan bűnbánattal, amely talán soha nem áll hatalmunkban, és amely biztosan nem is fog, hacsak Isten maga nem ad nekünk több időt, és nem adja meg nekünk, egyedül az Ő végtelen jósága által, a megtérés kegyelmét. Ezekből a mély és komoly elmélkedésekből könnyen levonhatom a következtetést, hogy milyen módon kell hasznosítanom az időt: 1. Soha ne tegyek semmi olyat, ami annak a veszélynek tesz ki, hogy elveszítem boldog örökkévalóságomat ; 2. Minden pillanatot úgy használjak fel, ahogy Isten akarja, hogy kiérdemljem a boldog örökkévalóságot ; 3. Soha ne halogassam egy olyan pillanatra, ami talán soha nem jön el számomra, amit a jelen pillanatban megtehetek és meg kellene tennem; 4. Soha ne adjam könnyelmű szórakozásra, még kevésbé veszélyes szórakozásra, haszontalan elfoglaltságra vagy egyszerű semmittevésre azt az időt, amelynek pillanatai oly drágák; 5. és végül, hogy meggyőződésesem legyen, hogy egy élet, amely bármelyik pillanatban véget érhet, és amely csak azért adatott nekem, hogy általa 92 Kézikönyv belső lelkek számára. kiérdemelhessem az örök boldogságot, nagyon komoly életnek kell lennie, olyan életnek, amely megoszlik az Istennek, államomnak és a társadalomnak járó kötelességek között ; olyan életnek, amelyben nem keresek más pihenést és kikapcsolódást, mint amit maga Isten megenged és engedélyez, hogy éppen ez a pihenés és ártatlan élvezet legyen egy másik eszköz az

áldott örökkévalóság elnyeréséhez. Micsoda reform lenne a világban, és micsoda különbség, ha mindenki e szilárd igazságok alapján vezetné magát, amelyeken a legnagyobb és egyetlen valódi érdekünk múlik !

Ezek a szabályok a keresztények nagyközönségének szólnak. De a belső lelkek tekintetében ennél többről van szó. Soha nem szabad úgy tekinteniük az időre, mint valami olyan dologra, amivel kedvük szerint rendelkezhetnek ; soha nem szabad azt hinniük, hogy egyetlen pillanatnak is urai. Mivel teljesen átadták magukat Istennek, szabadságuk és annak használata, amivel élniük kell, életük minden pillanatában kizárólag Őt illeti meg. Az Ő dolga, hogy egyik pillanatról a másikra megmondja nekik, mit kell tenniük, az Ő dolga, hogy szabályozza minden belső hajlamukat, külső cselekedeteiket, sőt még ártatlan szórakozásait is. Ő lett mindennek a Mestere, azáltal, hogy Őt ajándékozták meg önmagukból. Visszavonnák ezt az ajándékot, ha egyetlen lépést tennének, ha egyetlen szót szólnának saját magukból, anélkül, hogy megkérdeznék Őt. Ebben már nincs számukra semmiféle kényszer ; ellenkezőleg, Isten úgy bánik velük, mint a saját gyermekeivel ; és amíg tudja, hogy szívük egyedül az övé, addig olyan édes szabadságot enged nekik, amelyet az egyszerű szolgák nem ismernek. Az idő alkalmazásáról. 93 Az egyetlen felhasználási mód, amivel ezeknek a lelkeknek élniük kell az idővel, az az, hogy minden pillanatban odafigyeljenek arra, amit Isten kér tőlük, és hűségesen teljesítsék azt. E figyelem és e hűség kivételével, amelyek hamarosan szokássá válnak náluk, minden más gondtól mentesek : és Isten, aki egyedüli ura az idejüknek, maga rendelkezik vele, ahogyan neki tetszik. Többé nem kell azon fáradozniuk, hogy milyen munkát kíván Isten, hogy vállaljanak; nem kell terveket szőniük a jövőre nézve; Isten gondoskodik erről; nem engedi, hogy egy pillanatra is tétlenek legyenek; mindent elrendez; mindent irányít; és még ha külsőleg nem is ad nekik elfoglaltságot, belsőleg magával tartja őket elfoglalva. Még ha a lelki életnek nem is lenne más előnye, mint az, hogy tökéletes nyugalomban tart bennünket időnk eltöltése tekintetében, és nyugodt bizonyosságot ad, hogy minden pillanatunkat Isten akarata szerint használjuk fel, ez önmagában felbecsülhetetlen előny, amelyet soha nem vásárolhatunk meg túl drágán. A belső lélek egyetlen célja Isten dicsőítése, Isten szeretete ; dicsőítse Őt minden cselekedetével és minden szenvedésével, amelyek az Ő választása által érik, és amelyekben nincs más dolga, mint türelmesen alávetni magát ; szeresse Őt, nem formális cselekedetekkel vagy az érzékelhető odaadás áradással, hanem azzal, hogy ténylegesen és folyamatosan neki szenteli magát, és saját akaratát teljesen átadja az Ő akaratának. Ez, egyik pillanatról a másikra és minden megszakítás nélkül, a 94 Kézikönyv a belső lelkek számára. kegyes lélek állandó elfoglaltsága. Külső helyzete változhat; átmehet nyugalomból cselekvésbe, egészségből betegségbe ; átélhet mindenféle változékonyságot belülről és kívülről. Ebben, mint minden más, ő is ki van téve az idő változásainak. Szíve mélysége azonban változatlan, mint maga Isten, és állandó békében van rögzítve, csak hogy az Istennel való egyesülése az idő előrehaladtával egyre növekszik, és egyre szorosabbá válik. Ebben a tekintetben az idő számára szinte megszűnt létezni ; szinte az örökkévalóságba került. Igen; attól a pillanattól kezdve, hogy teljesen átadta magát Istennek, mindaddig, amíg nem veszi vissza ezt az ajándékot, mindaddig, amíg az Isten akaratától való egyszerű függés állapotában marad, és soha nem tér ki ebből a függésből semmilyen szándékos cselekedettel, lényé mélységében részt vesz Isten létében, mert minden pillanatban pontosan az, amivé Ő akarja tenni. Ő teremtményként dolgozik és cselekszik; de Isten Teremtőként dolgozik és cselekszik vele; és mivel ez az isteni cselekvés folyamatos, és mivel mindig engedelmeskedik neki, az időnkénti nyomorúságok és gyengeségek ellenére már e földön olyan békében van, amely majdnem olyan, mint a mennyei áldottaké; és az idő változásai nem befolyásolják őt jobban, mint Istent, mert képtelenek megváltoztatni szívének szilárd beállítottságát. Boldogok azok, akik ezt megértik ; még boldogabbak azok, akik ezt hűségesen gyakorolják 1 Az ember vakságáról. 95 XVI. AZ EMBER VAKSÁGÁRÓL. A MI Urunk Jézus Krisztus azt mondta: " Ítéletért jöttem e világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakokká legyenek". Megváltónk e szavakat a vakon született emberrel

kapcsolatban mondta, akinek a lélek látását adta meg, miután a test látását visszaadta, a farizeusok jelenlétében, akiket e csodának meg kellett volna világosítania, de akiket ez a csoda csak vakabbá tett, mint valaha. Urunk és Megváltónk, Jézus Krisztus e mondatának rejtett értelme nagyon mély, és mindannyiunknak szól : próbáljunk meg az Ő kegyelmének segítségével belé hatolni. Mindannyian vakon születünk az eredendő bűn sajnálatos következményeként. Nem ismerjük sem Istent, sem önmagunkat. Mélységes tudatlanságban vagyunk a rendeltetési helyünket illetően ; vagyis azt az egy dolgot illetően, ami mindenekelőtt a legfontosabb, vagy inkább az egyetlen dolog, ami egyedül igazán érdekes számunkra. Nem tudjuk, hogy miben áll az igazi boldogság, és azt sem, hogy milyen lépéseket kell tennünk, hogy elérjük. Ez a tudatlanság olyan tény, amelyről az egész világegyetem tanúskodik. Csak arra kell emlékeznünk, hogy milyen volt a világ helyzete Jézus Krisztus eljövetele előtt, és milyen állapotban vannak ma is azok a nemzetek, akik számára Ő ismeretlen. De nem ez a tudatlanság a legnagyobb rossz. Vakok vagyunk, és nem tudjuk, hogy vakok vagyunk. 9 6 Kézikönyv belső lelkek számára. ezzel a betegséggel születve, azt hisszük, hogy tökéletesen egészségesek vagyunk ; és soha semmit sem tudtunk volna vakságunkról, ha az emberré lett Isten nem jött volna, hogy megszabadítson minket ettől. Minden gonoszságok közül a legnagyobb az, ha azt hisszük, hogy látunk, holott nem látunk. Ez volt a pogányság állítólagos bölcséinek és a judaizmus büszke farizeusainak gonoszsága. Most, bár a kereszténység bizonyos fokig megvilágosított bennünket alapvető dolgokban, mégsem szüntette meg teljesen a vakságunkat. Amíg a saját szellemünkbe vetett bizalmunk, amíg az önszeretet uralkodik bennünk, addig sok tekintetben vakok vagyunk, mind Isten, mind önmagunk tekintetében. Ami Istent illeti: semmit sem értünk az Ő útjaiból; a szentségről egészen hamis elképzeléseink vannak; nem tudjuk, miben áll az igazi erény. Ami magunkat illeti: hajlamaink valódi fő forrása ismeretlen számunkra; mások hibáit elég világosan látjuk, de saját hibáinkat elrejtjük magunk elől; ítélőképességünk mindabban, ami önmagunkat illeti, nem más, mint téveszme. És mivel ez a vakság a lelket érinti, a lélek nem tud róla, és nem is tudhat róla ; mert hogyan láthatná a saját fényénél azt, amit nem lát ? Ez a rossz nagyon nagy, de nem orvosolható; nem reménytelen. Az isteni fény könnyen eloszthatja ezt a vakságot, ha az nem akaratos. De hogyan oszlathatná el az isteni fény azt a vakságot, amelyet nem akarunk elismerni? Hogyan világíthatná meg azokat a büszke lelkeket, akik azt hiszik, hogy mindent látnak, és akik elutasítják a fényt, mert azt képzik, hogy nincs szükségük rá ? Milyen eszközöket vehet igénybe Az ember vakságáról. 97 áthatolni azokon a perverz lelkeken, akiket ezernyi előítélet vezet, akik makacsul nem látják, amit meg akar mutatni nekik, és akik eltökéltek abban, hogy a dolgokat csak abban a hamis fényben látják, amit ők maguk teremtettek maguknak ? Ez egy nagyon gyakori betegség a jámbor embereknél ; és mivel gyökere a gőg, olyan akadályt állít az isteni kegyelem elé, amelyet csak az alázatosság tud legyőzni, és amelyet még az alázatosság sem mindig győz le. Jézus Krisztus a világ világossága : azért jött, hogy vakságunkat meggyógyítsa. De eközben olyan ítéletet gyakorol, amely egyesek számára tele van jóssággal, mások számára pedig igazságossággal. Látást ad azoknak, akik nem látnak, és megvakítja azokat, akik látnak. Mit jelentenek ezek a szavak ? Azt jelentik, hogy az emberek között, mielőtt Urunk megvilágosítja őket, vannak, akik látnak, és vannak, akik nem látnak ? Nem : mindannyian egyformán vakok. De néhányan, akiket a kegyelem megvilágosított szomorú állapotukról, alázatosan elismerik, hogy vakok; komolyan és kéréletlenül könyörögnek a mi drága Urunkhoz gyógyulásukért; és nekik megadja a látást, és soha nem szűnik meg megadni nekik ezt a látást, amíg jól használják a fényt, amelyet Ő adott nekik, és hagyják, hogy teljesen általa vezéreljék magukat. Mások nem fogják bevallani, hogy vakok, és ezeket a vakságukban hagyja, amíg az gyógyíthatatlanná nem válik. Vagy saját maguknak tulajdonítják a fényt, amelyet Tőle kapnak, és úgy sajátítják el, mintha saját maguktól származna, és így büntetésül elveszi tőlük; vagy rosszul használják fel a fényt, amelyet Ő ad nekik; . elhanyagolják figyelmeztetéseit; félnek tőle, és G 98 Kézikönyv a belső lelkek számára. menekülnek előle; és így a legigazságosabban megérdemlik, hogy megfossa őket tőle. Nos, melyik osztályba tartozunk, és melyikbe kívánunk tartozni ?

Boldogtalanok leszünk, ha ragaszkodunk saját akaratunk vezetéséhez, ha Isten útjaival kapcsolatban saját ítélőképességünket használjuk, és mindenben úgy cselekszünk, ahogyan saját szellemünk készlet bennünket ! Isten magunkra hagy minket ! És mi más történhet egy vak emberrel, aki megpróbálja magát vezetni, minthogy lezuhan egy szakadékba ! Boldogtalanok leszünk akkor is, ha a sajátunknak tekintjük a világosságot, amelyet Isten küld nekünk, ha saját tulajdonunknak tekintjük, ha hiúak vagyunk rá, ha csak arra használjuk, hogy büszkeségünket és elbizakodottságunkat tápláljuk vele ! Isten féltékenysége soha nem fogja megbocsátani nekünk az ilyen lopást ; el fogja venni tőlünk ezt a világosságot ; soha nem fogja megengedni, hogy az Ő ajándékait kisajátítsuk. És végül, boldogtalanok leszünk, ha nem merítjük ki a kapott világosságból mindazt a hasznot, amit Isten szándéka szerint ki kellene merítenünk belőle, ha félünk megvilágosodni arról, hogy mit kér tőlünk, mert nem tudjuk rászánni magunkat, hogy mindent megadjunk Neki! Másoknak fogja adni azt a világosságot, amit nekünk szánt; és ahelyett, hogy a szeretet útján haladnánk előre, vissza fogunk esni. Utánozzuk tehát a szegény vak embert az evangéliumban: legyünk teljesen meggyőződve arról, hogy mindig sötétségbe vagyunk burkolózva, és hogy magunktól nincs hatalmunk arra, hogy kiszabaduljunk belőle. Mondjuk folyamatosan Jézus Krisztusnak : " Uram, hogy lássak !

" Adj nekem világosságot, vagy saját hangod által a lelkemben, vagy annak a hangja által, akit Te akarsz vezetni. Ha valamit meg kell fontolnunk, féljünk dönteni Az ember vakságáról. 99 magunktól ; féljünk attól, hogy természetes ösztönből, a szenvedély mozdulatából, a prejudicióból vagy az emberi tiszteletből cselekedjünk ; hanem alázatosan kérjük Istentől, hogy világosítson meg minket, hogy mutassa meg nekünk az igazságot, és adjon erőt és bátorságot, hogy kövessük azt. Tartsuk lelkünket az isteni világosságtól való folyamatos függés állapotában, és legyünk meggyőződve arról, hogy ha Isten világossága egyetlen pillanatra is elhagy bennünket, akkor téves lépést teszünk. Ez még nem minden. Adjunk hálát Istennek minden világosságért, amit Ő ad nekünk, elismerve, hogy egyedül Tőle kapjuk azt. Soha ne hagyatkozzunk a saját ítélőképességünkre, vagy a saját elménk behatolására. Isten dolgait csak Isten szelleme értheti meg. Örömet leli abban, hogy megvilágosítja az egyszerű lelkeket, akik meg vannak győződve saját tudatlanságukról, és akik semmit sem tulajdonítanak maguknak ; akik semmit sem ítélnek meg saját ítéletük alapján, és akik Istennek adják az egyedüli dicsőséget mindazért, amit tudnak és tapasztalnak, elismerve Őt mint minden jó forrását. O ! ha tudnánk, milyen veszélyes saját szellemünk vezetését követni, mennyire szeretné Isten megaláznai, ledönteni, megsemmisíteni azt, soha nem nyugodnánk addig, amíg el nem tapossuk azt ; a legnagyobb örömmel áldoznánk fel ; boldognak kellene tartanunk magunkat, ha semmit sem láthatnánk előre, semmin sem gondolkodhatnánk, egyetlen szót sem mondhatnánk, egyetlen gondolatot sem gondolhatnánk, egyetlen ítéletet sem alkothatnánk magunkról, hanem mindezekben a dolgokban teljesen az isteni vezetéstől függünk ; arra kellene törekednünk, hogy lelkünkben mindig egyfajta üres helyet tartsunk, mintegy Isten számára, hogy betöltse azt, ahogyan Ő i oo Kézikönyv a belső lelkek számára. tetszik, és gondosan el kell fojtanunk minden olyan gondolatot, amelyet sajátunknak érzünk ! Boldog az imádságnak az az állapota, boldog annak a léleknek az egész állapota, amelyben az emberi szellem nem cselekszik többé; ez annak a bizonyítéka, hogy Isten teljesen birtokba vette azt, és hogy Ő akar ott egyedüli Mester lenni. Ne panaszkodjunk, ha ez az állapot az emberi természet számára kissé fájdalmas. Lehet, hogy ez egyfajta vakság, de olyan vakság, amelyet éppen az isteni fény ragyogása idéz elő. Lehet, hogy semmit sem látunk tisztán ; de ugyanennek a fénynek köszönhetően, amikor szükség van rá, és Isten azt akarja, hogy lássunk, elég jól fogunk látni, tudni fogjuk, mit kell tennünk. És mire lehet még szükségünk ? Nem sokkal jobb-e szellemünknek Istenben való megnyugvása, mint annak Istentől független gyakorlása ? Végül pedig használjuk fel a világosságot, amelyet Isten ad nekünk, vagy azért, hogy megismerjük saját nyomorúságunkat, és így megalázzuk magunkat, vagy azért, hogy felismerjük, mit akar Isten tenni, és azt gyakoroljuk, vagy azért, hogy megmutassa hibáinkat, és segítsen kijavítani azokat. Ne féljünk a

látástól, amit Isten ad nekünk, mert megmutatja nekünk azt, amit talán inkább nem látnánk, vagy arra ösztönöz, hogy megtegyük azt, amitől gyávaságunk visszariad. Ne gyűlöljük a tükröt, amely megmutatja saját csúfságunkat ; szeressük az igazságot, amely szemrehányást tesz nekünk ; és higgyük, hogy Isten megismerése után semmi sem olyan hasznos számunkra, mint önmagunk igaz megismerése. Sőt, legyünk meggyőződve arról, hogy Isten igazi megismerésére csak olyan mértékben emelkedünk fel, amilyen mértékben ismerjük és érezzük saját semmisségünket. Ez az a két mélység, amely " egymáshoz hívja " az emberi szív romlása szerint. 101 a Szentírás kifejezése szerint. És mivel vakok vagyunk e két dolog tekintetében, amelyek mégis mindent magukban foglalnak számunkra, mondjuk Szent Ágostonnal együtt: " Hadd ismerjelek meg téged, Uram, és hadd ismerjem meg önmagamat ! " XVII. AZ EMBERI SZÍV GYENGESÉGÉRŐL ÉS ROMLOTTSÁGÁRÓL. Megvizsgáltuk, hogy mennyire vak az ember természetes megértése ; és most azt is látni fogjuk, hogy szíve természeténél fogva mennyire gyenge és romlott. Amikor azt mondom, hogy gyenge, akkor arra gondolok, amikor a jó cselekedetéről van szó ; a szíve csak akkor túl erős, amikor a rossz cselekedetéről van szó. Az embernek ezt az akaratát, amelyet Isten egyenesnek és tisztának teremtett, az eredendő bűn megromtotta, és mindannyian ebben a szerencsétlen és örökletes romlottságban születünk. A teremtés rendje megfordult. Valaha az ember szívében természetes hajlam volt arra, hogy Istent mindenekfelett szeresse. De mióta a bűn belépett a világba, minden szeretetünk önmagunknak adományozódik, és nem szeretünk mást, mint ami saját magunkat érinti. Ismétlem, ha ez a magunk iránti szeretet ésszerű lenne, ha valóban megértenénk valódi érdekeinket, akkor éppen ez a szeretet vezetne minket gyorsan Istenhez, első kezdetünkhöz és utolsó végünkhöz. De nem az értelem, nem a valódi érdekeink szabályozzák önszeretetünket. Ez a szeretet nem ésszerű, mert saját magunkat teszi saját célunkká és saját középpontunkká : ellentétes valódi érdekeinkkel, IO2 Kézikönyv belső lelkek számára. mert csak egy jelenbeli és átmeneti jóra, egy érzékelhető előnyre tekint, és teljesen szem elől téveszti az isteni és szellemi jót, a természetfeletti és örök előnyöket. Ezért történik az, hogy kora gyermekkorunktól kezdve lelkünk egész erejével a földi dolgokat keressük ; hogy a boldogságot csak azok élvezetében keressük ; hogy testünk szükségletei és örömei elfoglalnak és leigáznak bennünket ; és hogy lelkünk, úgyszólván az anyagba és az anyagi dolgokba temetkezve, vagy egyáltalán nem, vagy csak a legnagyobb nehézségekkel emelkedik a szellemi dolgok felé. Ebből származik az a szörnyűséges bujáság, amely majdnem minden bűnünk forrása. A szentek tudták ezt, és sóhajtoztak miatta, mert érezték, milyen megalázó ez számukra, mennyi kísértésnek teszi ki őket, és mennyire ellentétes az ősi renddel, amely a lelket Istennek, a testet pedig a léleknek rendelte alá. De az emberek, sőt a keresztények nagyobb része ahelyett, hogy elítélné ezt a kegyetlen betegséget, dédelgeti, büszkélkedik vele, és még szerencsétlennek is tartaná magát, ha nem lenne alávétve neki. Mert a szenvedélyek nélküli ember számukra érzelm és élet nélküli lénynek tűnik. És az az ember, aki küzd a szenvedélyei ellen, ahelyett, hogy engedne, a szemükben bolondnak és saját boldogságának ellenségének számít. Ez az oka annak a félelmetes nehézségnek, amelyet a keresztény erkölcs megértésében, megbecsülésében és gyakorlásában találunk, amelynek célja és célja, hogy elpusztítsa bennünk az önkívület uralmát. És ha a keresztény erkölcs szépnek és az emberi szív megromlásának tűnik is számunkra. 103 ésszerűnek és az emberi méltósághoz méltónak, nem szabad azt gondolnunk, hogy természetes és emberi fényünkkel így tekintünk rá. Soha nem tűnhetne így számunkra, ha nem világítanának meg bennünket az isteni kegyelem sugarai. De attól, hogy világosan lássuk, hogy a keresztény erkölcs tanításai szépek a gyakorlásához, mennyire messze van ! A kegyelem segítségével jó elhatározásokat hozunk; megígérjük Istennek, hogy hűségesek leszünk hozzá; szilárdnak és rendíthetetlennek hisszük magunkat az erényben; de jaj! az első alkalommal, az első kísértésnél elbukunk; a legkisebb nehézség megijeszt; az érzékelhető és jelenvaló jó vonzása mindenről megfeledkezünk; egyszerűen, minden lépésnél elbukunk; és nem lehetséges, hogy saját erőnkől újra felemeljük magunkat. Micsoda gyengeség ! Milyen megalázó ! Nem teszem meg azt a jót, amit szeretnék ; de azt a rosszat, amit nem szeretnék megtenni, azt megteszem. Ha

pedig jót akarok cselekedni, még ha ez csak gyenge vágy is, és ha nem akarok rosszat cselekedni, ez mind az isteni kegyelem ajándéka ; mert akaratom romlottsága és rosszindulata olyan, hogy első természetes mozdulatai elvonják a jótól, és a rosszra hajlanak. Nem kell sokáig figyelniünk magunkat, hogy felfedezzük ezt a szomorú hajlamot. Szívünk majdnem mindig háborúban áll az értelemmel. Az értelem azt tanácsolja, hogy ilyen vagy olyan dolgot tegyünk; a szenvedély éppen az ellenkezőjét tanácsolja. Látjuk és helyeseljük a jobbik felét ; de követjük a rosszabbik felét. Ezt még egy pogány is megjegyezte. Ez az állandó harc az értelem és a szenvedélyek között a lelket állandó izgalomban tartja. De ez csak a rosszindulatunk kezdete. Természetes rosszindulatunkat ingerli a rossz tiltása : IO4 Kézikönyv a belső lelkek számára. haragszik Istenre, aki ennek a prohibíciónak a szerzője. Kifárasztja magát okfejtésekben, finom érvekben, hogy meggyőzze magát arról, hogy az ilyen tiltás igazságtalan és zsarnoki, és hogy az embernek joga van ahhoz, hogy féktelenül és mérték nélkül átadja magát szenvedélyei vezetésének. Figyeljete az önszeretetre ; az önszeretet mindennek az ura akar lenni, úgy tesz, mintha minden az övé lenne ; nem tiszteli mások jogait. Minden ellenállás, amely ellentétes azzal, amit ő akar, sérelemnek tűnik számára. Irigyl másokat azért, ami nekik van, neki pedig nincs ; és nemcsak irigyli őket, hanem minden eszközzel megpróbálja elvenni tőlük azt, amijük van. És egészen bizonyos, hogy a szenvedély semmiben sem riadna vissza, ha egyszer elég erős lenne ahhoz, hogy lerombolja a korlátokat. Sohasem az Istentől való félelem az, ami megfékezi dühét ; hanem egyszerűen az embertől és az emberi törvényektől való félelem: ezért a szenvedély az erőszakot, amennyire csak tudja, csalással és megtévesztéssel helyettesíti. És a bűnt a szívünkben követjük el, még akkor is, ha hiányzik a bátorság és az eszközök, hogy véghezvigyük. Sok rendbontást követnek el a világban ; de összehasonlíthatatlanul többet követnek el az emberek szívének titkában, amit alkalom és eszközök híján soha nem tudnak ténylegesen elkövetni. Aki valaha is titokban megnézhetné mindazt, amit az emberek az elméjük mélyén kívánnak, elhatároznak és végrehajtanak, ezerszer gonoszabbnak találná őket, mint amilyenek kifelé látszanak. A gonoszság tilalma nem csupán irritálja az embert ; valójában ez egy további vonzerőt jelent, hogy rávegye őt a gonoszság elkövetésére. A törvény, messze nem az akarat megállítása, Az emberi szív megrontása. 105 csak gerjeszti azt ; és a bűn nagy varázsa éppen az, hogy bűn. Szent Pál mondta, és a mindennapi tapasztalat csak túlságosan is jól mutatja nekünk : elég, ha egy dolgot megtiltanak nekünk, hogy azonnal vágyat ébresszen bennünk, hogy megtegyük. Egy könyvet, egy képet, egy színdarabot megparancsolnak nekünk ; azonnal felébred a kíváncsiságunk, és addig nem nyugszunk, amíg ki nem elégítjük. Amit eltitkoltak előlünk, az az, amit minden más dolog közül meg akarunk ismerni. Amit megtagadtak tőlünk, az az, amire minden más közül vágyunk. Úgy tűnik, mintha minden törvény, minden korlátozás a szabadságunk elleni kísérlet lenne; és mintha sem Istennek, sem embernek nem lenne joga vágyainkat ellenőrizni. Lehet-e tovább vinni akaratum romlottságát és rosszindulatát ?

A legrosszabb az egészben az, hogy ahelyett, hogy zavarba jönnénk mindezen nyomorúságok miatt, dicsekszünk bennük : ahelyett, hogy elítélnénk, vagy legalábbis felmentenénk őket, igyekszünk igazolni őket ; dicsekszünk a rosszal, amit tettünk, sőt még azzal is, amit valójában nem tettünk ; gonoszabbnak adjuk ki magunkat, mint amilyenek valójában vagyunk. A libertinusok nagy diadala, amikor együtt vannak, az, hogy ily módon felülmúlják önmagukat. És az egyetlen szégyenérzetük az, amikor látják, hogy másoknak sikerült gonosz élvezetüket és kicsapongásaikat messzebbre vinni, mint ők maguk. Ha nem érezzük magunkat képesnek az ilyen túlzásokra, mint ezek, akkor csak nagyon tökéletlenül ismerjük magunkat. A romlás gyökere minden szívben ugyanaz ; nem kell mást tenni, mint szabadon átadni magunkat bármelyik szenvedélynek, és máris kialakul a romlás. Menjünk egy kicsit a saját szívünk mélyére io6 Kézikönyv belső lelkek számára. ; idézzük fel, mi történt ott ilyen vagy olyan körülmények között ; nézzük meg, hová vezetett volna minket egy ilyen vágy, egy ilyen hajlam, egy ilyen érzés, ha a nevelés, a félelem és a vallás nem tart vissza, vagy ha nem hiányzott volna az alkalom. Legyünk igazságosak önmagunkkal szemben ; és valljuk be teljes alázattal, hogy ha

Isten nem vigyázott volna ránk, nincs olyan bűn, bármilyen szörnyű is, amelybe természetes romlottságunk ne vezetett volna minket. Adjunk hálát Istennek mind azokért a bűnökért, amelyeket megbocsátott nekünk, mind azokért, amelyektől megóvott minket. És mondjuk Szent Ágostonnal együtt, hogy nincs olyan bűn, amelyet az egyik ember elkövetett volna, amelyre a másik ember ne lenne képes, és amelyet talán nem követne el, még hozzá ténylegesen, ha nem lenne isteni segítség. Nyomorúságunk mélysége olyan nagy, hogy annak teljes látványát nem tudnánk elviselni ; és ha Isten megengedné, hogy úgy lássuk, ahogy van, amikor elkezdjük átadni magunkat neki, a látvány a kétségbeesésbe kergetne bennünket : ezért csak fokozatosan és bölcsességgel teli fenntartással mutatja meg nekünk. De mivel ez a valódi énünk megismerése feltétlenül szükséges számunkra, hogy alázatossá, éberré, saját erőnkkel szembeni bizalmatlanná és Istenbe vetett bizalommal telivé tegyen bennünket, Isten fokozatosan és fokozatosan, ahogy erősödünk és haladunk előre az erényben, megmutatja nekünk természetes romlottságunkat és gyengeségünket. És a gonoszág nagysága által megítéltetni fogja velünk az orvoslás árát ; közeledni fogunk ahhoz a rettentő teljes szakadékhoz, ahonnan kegyelme visszahúzott bennünket, és felfedezi előttünk az emberi szív romlottságának minden mélységét. 107 mélységét. Így engedte meg Szent Teréznek, hogy meglássa azt a helyet a pokolban, amelyet elfoglalt volna, ha végtelen irgalmával nem hívja magához. És így azok a bűnök, amelyeket ténylegesen elkövettünk, és azok, amelyeket az Ő kegyelmének segítségével nélkül elkövethettünk volna, alázatosságunk és szentségünk alapjául szolgálnak. De Isten nem áll meg itt azoknál a lelkeknél, amelyeket a legmagasabb tökéletességre akar elhívni : nem elégszik meg azzal, hogy spekulatív ismeretet ad nekik nyomorúságukról ; kísérleti ismeretet ad nekik. Ehhez megvárja, amíg akaratuk annyira megerősödik és meggyökerezik a jóban, hogy már nem kell attól tartaniuk, hogy ténylegesen vétkezni fognak. Ekkor megtapasztalttá teszi velük romlottságuk érzését : megengedi, hogy rossz gondolatok és mindenféle gonosz vágyak vegyék birtokba elméjüket és szívüket ; minden szenvedélyük látszólag megszabadul a láncoktól ; az ördög fekete sugallatait a romlott természet hajlamaihoz kapcsolja. Ezek a lelkek, akik a valóságban oly tiszták, oly tele vannak borzalommal minden rossz iránt, belevesznek a gonoszba, és be vannak kerítve általa ; azt hiszik, hogy belevetették magukat, és saját hibájukból megkerültek vele ; látják magukat látszólag a legszörnyűbb bűnökkel borítva ; azt képzelik, hogy beleegyeztek ezekbe a bűnökbe, holott a valóságban távolabb vannak tőlük, mint valaha. Igazgatójuk, aki oly jól ismeri valódi hajlamukat, nem tudja őket megnyugtatni. Isten mindaddig ebben az állapotban fogja őket tartani, amíg a szentség magas fokával arányos alázatosságra nem tesznek szert, amelyre Ő a belső lelkek számára készült 108 Kézikönyv a belső lelkek számára. felemelni őket. A legnagyobb szentek közül sokak élete mutatja meg nekünk ennek igazságát, és a misztikus írók szabályokat adtak ennek az állapotnak a felismerésére és azoknak a kegyes lelkeknek a magatartására, akiket Isten e szörnyű próbatételen keresztül vezet. Szent Pál elmondja magáról, hogy Isten, hogy megakadályozza, hogy a neki adott kinyilatkoztatások nagysága miatt büszkeséggel teljen el, tövist adott neki a testébe, és megengedte, hogy a Sátán angyala kínozza őt. És hozzáteszi, hogy amikor háromszor kérte és imádkozott Istenhez, hogy szabadítsa meg ettől a megpróbáltatástól, Isten azt válaszolta neki: "Elég neked az én kegyelemem, mert az én erőm a gyengeségben válik tökéletessé", vagyis amikor a legmélyebben érezzük saját gyengeségünket, akkor tapasztaljuk meg az isteni kegyelem erejét, és akkor tisztul meg igazán erényünk. XVIII. A SZENT ARSENIUSFLYHOZ INTÉZETT HÁROM SZÓRÓL: HALLGASS! PIHENJ. E három szó, amelyet egy égi hang mondott Szent Arzéniusnak, tartalmaz mindent, amit a magunk részéről meg kell tennünk, hogy megfeleljen Isten ránk vonatkozó terveinek. El kell menekülnünk mindentől, ami eltávolíthatna minket Istentől : külső és belső csendben kell maradnunk, hogy meghallhassuk Isten hangját : és le kell csendesítenünk elménk és szívünk minden nyugtalanságát és aggodalmát, hogy egyedül Istenre összpontosíthassunk. Légy: Maradj csendben: Pihenj. 109. Minden lélek, akit Isten a belső életre rendelt, nem arra hivatott, mint Szent Arzénius, hogy elmeneküljön a világ elől, és visszavonuljon a teljes magányba : hanem arra hivatott, hogy úgy

használja ezt a világot, mintha nem használná, hogy elszakítsa tőle elméjét és szívét, és csak azokat a kapcsolatokat tartsa vele, amelyek nélkülözhetetlenek ; egyszóval, hogy a világgal való minden kapcsolatában kerüljön mindent, ami elválaszthatná őt Istentől. Ez a leválás azonban sokkal messzebbre megy, és sokkal nehezebb, mint ahogyan az első látásra látszik. Nem elég elkerülni mindent, ami tényleges bűn, vagy ami tényleges bűnhöz vezet ; el kell kerülnünk mindent, ami érzékszerveinket gyönyörködteti, a kíváncsiságot, önmagunk megbecsülését, a vágyat, hogy dicsérjék, jóváhagyják, hogy sokat gondoljanak rólunk; mindent, ami alkalmas arra, hogy elterelje figyelmünket, hogy lelkünket külső dolgok felé vonzza, és kivonja őt önmagából, és abból a békés központból, ahol Isten lakni méltóztatik. Nem lehetünk elég óvatosak ebben a kérdésben, mert a világgal való külső kapcsolataink hibáink egyik fő forrása, és a lelki életben való csekély előrehaladásunk legáltalánosabb oka. Ami e tökéletes elszakadás nagy nehézségét okozza, az a lelkünkben lévő erős hajlam, hogy kiöntse magát a teremtett dolgokra, hagyja, hogy azok tévútra vezessék, hogy bennük keresse nyugalma, és olyan valóságot és szilárdságot tulajdonítson nekik, amivel nem rendelkeznek. Ez az eredendő bűn szomorú hatása, még a legártatlanabb lelkekben is ; még inkább azokban, akiknek volt szerencsétlenségük, hogy ténylegesen megsértették Istent. 110 Kézikönyv a belső lelkek számára. A következő nagy nehézség abból a szeretetből fakad, amelyet önmagunk iránt érzünk, és abból a vágyból, hogy mások szeressenek és becsüljenek bennünket. Ha azt akarjuk, hogy az emberek szeressenek bennünket, akkor nekünk kell szeretnünk őket, és szeretnünk kell azt, amit ők szeretnek. Ha azt akarjuk, hogy megbecsüljenek bennünket, meg kell becsülnünk őket ; úgy kell gondolkodnunk, beszélnünk, cselekednünk, ahogy ők teszik. Ezt a törvényt a világ kényszeríti ránk, ezt a törvényt az önszeretet győzi meg rólunk, hogy kötelességünk, és ennek gyakran feláldozzák Isten törvényeit, az evangélium maximáit, az ész és a lelkiismeret fényét. Ha a világgal másként társulunk, mint szükségszerűségből és abszolút szeretetből, és még akkor is, ha belsőleg megerősítjük magunkat a világ csábításai ellen, teljesen lehetetlen, hogy ne úgy végezzük, hogy ne alakuljunk át ítéleteinek és véleményeinek, valamint természetes, emberi és érzéki eszméinek. Ezt vagy azért tesszük, hogy másoknak tetszést szerezzünk, vagy emberi tiszteletből, vagy azért, hogy magunkkal ragadjanak, szinte beleegyezésünk nélkül ; egészen lehetetlen, hogy ne úgy végezzük, hogy jóváhagyjuk vagy legalábbis mentegetjük másokban azokat a dolgokat, amelyeket Isten kifejezetten elítél, mert félünk attól, hogy nevetségessé válunk, ha másként gondolkodunk, mint mások, és ha szembe merjük állítani az evangélium tiszta maximáit a világ által elfogadott maximákkal. Mit kell tehát tennünk, hogy gyakoroljuk ezt a világtól való menekülést, amely annyira szükséges és annyira ajánlott számunkra ? Úgy kell tekintenünk a világra, mint a keresztény hit legnagyobb ellenségére, és mint a legádázabb megtévesztőre, mert mindig csak túlságosan is egyetért saját önszeretetünk készletével. Vissza kell vonulnunk a világtól, amennyire csak lehet Légy : Hallgass : Pihenj. i r i meg kell szakítanunk minden haszontalan köteléket, amelynek nincs más célja, mint a szórakozás ; társaságban csak keveset kell beszélnünk, és nem mindig azt mondjuk, amit mondani akarunk ; de ha beszélnünk kell, azt tisztán és emberi tisztelet nélkül kell tennünk, emlékezve a mi Urunk Jézus Krisztus szavaira : "Aki szégyell engem az emberek előtt, azt én is szégyellem mennyei Atyám előtt." Hallgatnunk kell, külsőleg és belsőleg egyaránt. Nagy tévedés azt képzelni, hogy a hallgatás gyakorlása csak azoknak a lelkeknek való, akik a kolostori életben Istennek szentelték magukat : mindenkinek szükséges, aki valóban belső életet akar élni ; és nem csak a vallásosoknak mondta Jézus Krisztus, hogy az ítélet napján minden üres szóról számot kell adnunk. A nagy szólásszabadság a frivol és szétszórt lélek biztos jele. Kihívok bárkit, aki egy haszontalan beszélgetés után könnyen visszatér az elmélkedés állapotába, vagy imádkozik, vagy lelki olvasmányt olvas, és ez a nyugalom és béke szükséges ahhoz, hogy az ilyen áhítatos gyakorlatokból bármilyen hasznot húzzon. De nem elég másokkal együtt hallgatni. Magunkkal szemben is csendben kell maradnunk, nem szabad engednünk a képzeletünknek, nem szabad folyton arra gondolnunk, amit mondtunk vagy hallottunk, nem szabad haszontalan gondolatokkal és a múltra és a

jövőre vonatkozó elmélkedésekkel foglalkozunk. Hogyan hallathatja Isten a hangját egy ilyen szétszórt lélekkel ?

És ha így hagyja magát mindenféle tárgyak fölött bolyongani, hogyan tudná magát összeszedni az imádságra ? Nem kis dolog, hogy képzeletünket uralni tudjuk, H2 Kézikönyv belső lelkek számára. irányítani, a jelenre, arra, amit éppen csinálunk, rögzíteni, és nem engedni, hogy akarva-akaratlanul megálljon a gondolatok tömkelege előtt, amelyek állandóan átjárják elménket. Tudom, hogy nem tehetünk róla, hogy ne legyenek ilyen gondolataink ; de tehetünk róla, hogy ne hagyjuk, hogy a szívünk elidőzzön rajtuk, megvethetjük őket, és nem veszünk róluk tudomást. Ha ezek valamilyen bajból, az önszeretet lázadásából, valamilyen mértéktelen vágyból erednek, feláldozhatjuk Istennek ezt a bajt, le tudjuk gyúrni ezt a lázadást, el tudjuk nyomni ezt a vágyat. A belső erkölcsmegtartóztatás gyakorlása hatékony eszköz, sőt mi több, ez az egyetlen eszköz, amellyel elérhetjük a léleknek azt a tökéletes csendjét, amely felkészít bennünket az Istennel való szoros közösségre. Végül pedig Istenben kell rögzítenünk elménk és szívünk nyugtalanságát és aggodalmát. Hiába keressük a nyugalmat Istenen kívül ; csak Istenben és csakis Istenben találhatjuk meg. Nem azért, hogy izgatjuk magunkat, hogy nagyon buzgólkodunk, és sok külső cselekedetet végzünk, sikerül Istenben megnyugodnunk ; hanem akkor, ha feladunk minden izgatottságot, minden buzgóságot, minden tevékenységet, és hagyjuk, hogy Isten cselekedjen rajtunk. Isten mindig tevékenykedik, de mindig nyugalomban van. És a vele szorosan egyesült lélek osztozik az Ő tevékenységében és az Ő nyugalomban. Ez a lélek mindig cselekszik, még akkor is, ha nem érzékeli ; de mindig a legnagyobb békében cselekszik. Nem előzi meg Isten tevékenységét, hanem várja, hogy Ő irányítsa ; úgy mozog az isteni vezetés alatt, mint ahogyan az írni tanuló gyermek keze mozog mestere kezének vezetése alatt. Ha ez a gyermek repülne : Hallgasson : Pihenjen. 1 1 3 nem tartaná kezét hajlékonyan és engedékenyen, ha magától akarná megformálni a betűket, rosszul írna. A gyermek kétségtelenül cselekszik az írás közben, de a cselekvését a gazdája cselekvése irányítja. A gyermek nyugalma nem abban áll, hogy nem mozgatja a kezét, hanem abban, hogy nem mozgatja magától, és egyszerűen követi a vezető kéz útmutatását. Így van ez a hívó lélekkel is Isten közvetlen cselekvése alatt : a lélek egyetlen pillanatig sem télenkedik, ahogyan azt azok képzelik, akiknek fogalmuk sincs arról, hogy mit jelent az Istenben való igazi nyugalom ; Isten irányítja e lélek kormányát, és úgy vezeti, ahogyan akarja. Teljesen igaz, hogy Isten hatása a lélekben, akárcsak a lélek saját hatása, néha nem érzékelhető, de nem kevésbé valóságos : csak hogy ilyenkor még közvetlenebb, még közelebbi, még spirituálisabb. Még a természetes állapotban is hány olyan belső mozdulat van, amelyet nem veszünk tudomásul, és amely mégis külső cselekedeteink mozgatórugója ? Nézek, beszélek, járok, elfordítom a tekintetem, hallgatok, megállok, csak azért, mert így akarom ; és általánosságban véve nem is figyelek akaratomnak erre az állandó gyakorlására. Ugyanígy van ez, és még inkább így van ez a természetfeletti állapotban. Imádkozunk anélkül, hogy azt gondolnánk, hogy imádkozunk ; szívünk egyesül Istennel, és nem vagyunk tudatában ennek az egyesülésnek. Ezért nem szabad azt mondani, hogy azok, akiket Isten a csendes imára emel, nem tesznek semmit, és elvesztegetik az idejüket : valójában nagyon is valóságosan, bár nagyon is titokban cselekszenek ott, és ráadásul olyan módon, amelyben az önszeretet nem talál semmit H 1 1 4 Kézikönyv a belső lelkek számára. ami táplálná, vonzaná vagy megnyugtatóná. És ebben áll az imádság ezen állapotának nagy előnye ; ez maga az önszeretet halála és megsemmisítése ; a lélek teljesen elveszíti magát Istenben. Amíg a lélek úgy gondolja, hogy tudatában van állapotának, amíg tudja, hol van és hogyan áll, addig nem veszett el ; még mindig van mire támaszkodnia. Mikor kezd a lélek elveszni Istenben ? Akkor, amikor már semmit sem érez, amikor már semmit sem lát önmagában, amikor már nem is néz befelé, vagy bárhová máshová, és amikor már nem gondolkodik, nem gondolkodik, hanem teljesen átadja magát Isten vezetésének. Isten fokozatosan vezeti ezt a lelket ezen az elveszettség útján, Ő vezeti azt ezen az imádságon keresztül, amelynek semmi értelme sincs, míg végül, mivel sem

önmagában, sem más emberben nem talál semmiféle forrást, bizalma egyedül Istenbe vetül, és mint Jézus Krisztus a kereszten, akit minden ember elhagyott, és nyilvánvalóan az Ő Atyja is, ez a lélek azt mondhatja: " Atyám, a Te kezeidbe ajánlom lelkemet : " Neked adom magam, hogy azt tedd velem, amit Te akarsz, az időben és az örökkévalóságban." A lelkek a léleknek nem kell, hogy a lelkükben legyen valami, amit nem akarnak. A lemondás e nagyszerű, Isten számára oly dicsőséges és a lélek számára oly hasznos cselekedetéhez vezet a csendes ima, ha jól értjük és helyesen gyakoroljuk. Magunktól nem tudunk az imádságnak erre az útjára lépni; magunktól nem tudunk előrehaladni benne; de ha Isten felemelt bennünket erre az útra, akkor bátorságot kell vennünk, hogy kövessük azt, és kitartsunk a végsőig. Ez a kegyelem nagyon kevés léleknek adatik meg ; és Szent Teréz panaszkodik, hogy oly sokan feladják a csendes imát, és nem mennek tovább, amikor imájuk már nem érzékelhető és érzékelhető ; vagyis csak A hűségről a kis dolgokban. 115 amikor a lélek számára a leghasznosabb kezd lenni, az önszeretet megalázása által. Ne tartozunk azok közé a gyáva és érdekelt lelkek közé, akik csak önmagukat keresik Isten szolgálatában ; keressük Őt egyedül önmagáért, és a legbiztosabban meg fogjuk találni Őt, és benne minden jó forrását. XIX. A KIS DOLGOKBAN VALÓ HŰSÉGRŐL. A SZENTSÉGES BIBLIA két dolgot mondott erről a témáról, ami jól meggyőzhet minket ennek fontosságáról : " Aki megveti a kis dolgokat" - mondják nekünk - " az apró és apró dolgok által elbukik. 1 ' És a mi Urunk Jézus Krisztus azt mondta: " Aki hűséges a legkisebbben, az hűséges lesz a legnagyobbban is". Az első szakaszból látjuk, hogy a kis dolgok elhanyagolása tévedhetetlenül kitesz minket a nagy bukásoknak ; a másodikból pedig azt, hogy a hűség a kis dolgokban biztosítja a hűségünket a nagy dolgokban, és következésképpen a morál szükséges eszköze. Csak e két gondolatot kell jól megértenünk ahhoz, hogy a legkisebb alkalmakkor is sérthetetlenül hűségesek legyünk. Hogy ezt a dolgot egy kicsit jobban kifejtjük, először is jegyezzük meg, hogy Isten dolgai tekintetében - helyesen szólva - nincs semmi sem kicsi, sem nagy. Minden, ami az Ő akaratának lenyomatát viseli, nagy, bármennyire is kicsi önmagában. Így, 1 1 6 Kézikönyv belső lelkek számára. amint egy belső hang által egészen biztosak vagyunk abban, hogy Isten valamilyen bizonyos dolgot kíván tőlünk, Isten végtelen nagysága nem engedi meg, hogy kicsinek vagy közömbösnek tekintsük azt a dolgot, amely az Ő kívánságának tárgya. Éppen ellenkezőleg, bármilyen nagy is legyen önmagában egy dolog, akár az egész világ megtérése, ha Isten nem követeli meg tőlünk, minden ilyen jellegű elképzelés, amelyet magunknak alkotunk, nem bírna értékkel az Ő szemében, sőt, talán még meg is bosszantaná Őt. Csak Isten akarata az, ami értéket ad a dolgoknak. Ugyanígy a megszentelődésünk tekintetében is lehet, hogy egy ilyen vagy olyan dolog, amely nekünk önmagában nagyon kevésnek tűnik, olyan nagy jelentőséggel bír, hogy tökéletességünk, sőt üdvösségünk is függhet tőle. Isten ahhoz fűzi kegyelmét, ami neki tetszik ; mi magunk nem tudhatjuk, hogy milyen jó vagy rossz következményei lehetnek egy-egy, számunkra jelentéktelennek tűnő cselekedetnek. Milyen kegyelemtől foszthatom meg magam, ha elhanyagolom ? Milyen kegyelemben részesülhetek, ha véghezviszem ? Éppen ezt nem tudom ; és ebben a bizonytalanságban a kegyelemhez való állandó és pontos hűség az egyetlen követendő út. Nos, a hősiesség nagy dolgai és nagy alkalmi ritkán kerülnek eléink. De apró dolgok minden nap kínálkoznak számunkra. És hogyan bizonyíthatjuk valaha is Isten iránti szeretetünket, ha nagy és ragyogó alkalmakra várunk ? Lehet, hogy egész életünkben soha nem jön el hozzánk egy sem. Sőt, a nagy dolgokhoz nagy bátorság kell. Hogyan győződhetnénk meg arról, hogy van-e erőnk a hősiesség tetteiben, ha nem tettünk próbát a kicsikben ; ha nem törekedtünk és A hitről/betegségről a kis dolgokban. 117 nem készítettük fel magunkat fokozatosan a nehéz dolgokra a könnyebbek teljesítésével ? A nagy dolgokat sem lehet Isten nagy kegyelmei nélkül véghezvinni. De ahhoz, hogy ezeket a nagy és különleges kegyelmeket kiérdemeljük és megszerezzük, hűségesnek kellett lennünk a kisebb kegyelmekhez. Az alázat azt kívánja, hogy a nagy dolgokra úgy tekintsünk, mint amelyek messze felettünk állnak, és hogy magunktól soha ne törekedjünk rájuk ; az alázat megtanít bennünket arra, hogy ragaszkodjunk a kis dolgokhoz, mint amelyek jobban elérhetőek számunkra. Végezzük tehát apró és mindennapi

cselekedeteinket a hétköznapi kegyelmekhez hűségesen, és legyünk egészen biztosak abban, hogy amikor Isten nagyobb dolgokat követel tőlünk, biztosan gondoskodni fog arról, hogy megadja nekünk a szükséges kegyelmeket. A vágy, hogy nagy dolgokat tegyünk és szenvedjünk, nagyon gyakran, sőt majdnem mindig az önszeretet illúziója és az önteltség hatása. Szeretnék nagy megszorításokat gyakorolni, mint az ilyen vagy olyan szent; szeretnék nagy keresztet hordozni: ez mind gőg, mind hiú dicsőség. A szentek soha nem tápláltak ilyen vágyakat. Nos, mi történik velünk, ha mégis? Önszántunkból megpróbálunk nagy megszorításokat végezni; aztán a lelkesedésünk lehűl, és feladjuk őket; aztán néhány nagyon hétköznapi kereszt kerül elénk, és a lélek, amely azt hitte, hogy ilyen nagy dolgokat el tud viselni, azt tapasztalja, hogy a legkisebbet sem tudja viselni. Ne kívánjunk semmit, ne válasszunk semmit, fogadjuk el a dolgokat úgy, ahogy Isten küldi nekünk, és akkor, amikor Ő akarja nekünk küldeni; ne gondoljunk semmit a saját bátorságunkról és erőnkől, hanem higgyük, hogy a leggyengébbeknél is gyengébbek vagyunk; és legyünk meggyőződve arról, hogy ha Isten nem könyörülne meg gyengeségünkön, és nem támogatna minket az Ő erejével, akkor egy lépést sem tudnánk előrehaladni. 18 Kézikönyv belső lelkek számára. És mivel a kis dolgok állandóan visszatérnek, a hozzájuk való pontos hűség több bátorságot, több nagylelkűséget, több állhatatosságot igényel, mint azt első látásra gondolnánk. Tökéletesen csinálni nem kevesebbet igényel, mint a tökéletes erényt; mert valóban arról van szó, hogy minden pillanatban meg kell halni önmagunknak, mindenben az isteni kegyelem vezetését kell követni, soha nem szabad megengedni magunknak egy olyan gondolatot, vágyat, szót vagy cselekedetet, amely a legkisebb rosszallást is kiválthatná Isten ellen, és mindent, még a legegyszerűbb dolgot is, azzal a tökéletességgel kell tenni, amit Ő követel tőlünk; és mindezt minden lazítás nélkül, anélkül, hogy a természetnek bármit is engednénk. Egészen igazából be kell vallanunk, hogy minden szentségben nincs nagyobb dolog ennél az állandó hűségnél, nincs semmi, ami kitartóbb erőfeszítést igényelne. Nagy a veszélye annak, hogy az önszeretet összekeveredik azokkal a nagyszerű dolgokkal, amelyeket Istenért teszünk vagy szenvedünk; nagy a veszélye annak, hogy saját bátorságunkat megtapsoljuk, magunknak tulajdonítunk érte elismerést, magunkat előnyben részesítjük másokkal szemben. A kis dolgok nem tesznek ki minket ugyanennek a veszélynek; ezekben könnyebb megőrizni az alázatot; ezekben nincs semmi, amit az önszeretet dicsőítésként megragadhatna; nincs szükség arra, hogy összehasonlítsuk magunkat másokkal és előnyben részesítsük magunkat velük szemben. Ezért a kis dolgok hűséges gyakorlása összehasonlíthatatlanul biztonságosabb számunkra, és sokkal inkább elősegíti tökéletességünket, amely abban áll, hogy teljesen meghalunk önmagunknak. Az apró dolgok fokozatosan rombolják és gyengítik önszeretetünket, szinte anélkül, hogy az ellene irányuló csapásokat érzékelné. Ezek az ütések a hűségről a kis dolgokban. 119 csekélyek; de olyan gyakoriak és olyan változatosak, hogy ugyanolyan hatásuk van, mint a leghevesebb ütéseknek. És ha az önszeretet halála fokozatosabb is, nem kevésbé biztos, mert az apró dolgok állandó gyakorlása olyan gyengeségre csökkenti, hogy végül nincs ereje feléledni:

ezért az önszeretetünket Isten ily módon gém rallyval fejezi be. Néha, kezdetben nagy csapásokat mér rá; de ezekkel a csendes és alig észrevehető csapásokkal csökkenti azt a végső végletig. A lélek ekkor már nem tudja, mit tegyen; úgy tűnik, hogy Isten mindent elvesz tőle, és meztelenül és nincstelenül hagyja; már semmiben sem leli örömét; úgy tűnik, hogy alig tesz valamit; egyfajta megsemmisülésben marad, amelyben Isten olyan teljesen és egyedül cselekszik benne, hogy nem érzékeli sem Isten, sem a saját cselekedetét. Ha Isten szeretete a nagy áldozatokban látszólag géni rózsásabban ragyog, a folyamatosan ismétlődő kis áldozatokban több figyelmet és finomságot mutat. Nem szeretünk tökéletesen, ha elhanyagoljuk az apró alkalmakat, hogy örömet szerezzünk annak, akit szeretünk, és ha nem félünk attól, hogy aprósággal megbántjuk őt. Isten féltékenysége végtelen; mindenre kiterjed; mindent átölel; és ha az emberi szeretet ennyire exakt, ennyire mindent elnyelő, az isteni szeretet még végtelenül inkább az. És minden lélek, aki igazán szeret,

igyekszik, hogy soha ne adjon ennek az isteni féltékenységnek semmiféle okot a megbántásra. Isten gyengéd és szerető Szívét a legkisebb dologban is megsebezni olyan büntett lesz az adott lélek számára, amely a legnagyobb borzalomra készíti. És ha bármit is megtagadunk Istentől, szándékosan és szándékosan 1 20 Kézikönyv belső lelkek számára. szövetségesen, azzal az ürüggyel, hogy az semmi, az azt jelenti, hogy a szeretetben egy nagyon lényeges dologban kudarcot vallunk ; ez azt jelenti, hogy lemondunk az Istennel való bizalmas kapcsolatunkról, a vele való szoros egyesülésünkről ; ez azt jelenti, hogy megfosztjuk Őt a legnagyobb dicsőségétől ; mert Ő ebben állítja dicsőségét, nevezetesen, hogy teremtménye soha semmit sem tekint kicsinek, ami tetszhet vagy nem tetszhet neki, és hogy teremtménye mindig hajlandó lesz mindent feláldozni az Ő jó kedvére. Egészen bizonyos, hogy addig nem kezdjük el Istent valóban hozzá méltó szeretettel szeretni, amíg nem jutunk el ezekhez a hajlandóságokhoz. Itt nem a saját érdekünkről beszélek. De könnyen belátható, hogy az a lélek, amely hűséges elhatározásához, hogy a legkisebb dolgokban is kedveskedik Istennek, a legbiztosabban elnyeri Isten Szívét ; hogy magához vonzza minden gyengédségét, minden kegyelmét, minden kegyelmét ; hogy ilyen gyakorlatával minden pillanatban felfoghatatlan érdemkincseket halmoz fel; és hogy végül képes lesz a legnagyobb dolgokat is megtenni Istenért, ha Ő arra hívja, hogy azokat elvégezze. Ezek, úgy tűnik nekem, elégséges indítékok ahhoz, hogy egyszerre vállaljuk azt a nagy és hősies elrettentő elhatározást, hogy semmit sem hanyagoljunk el Isten szolgálatában, hanem mindenben az Ő kedvére tegyünk, kis és nagy különbségtétel nélkül. Tegyük hát meg ezt az elhatározást egyszer s mindenkorra ; és könyörögjünk Istenhez, hogy utolsó leheletünkig hűségesek legyünk hozzá. Mindazonáltal ügyelnünk kell arra, hogy elhatározásunkat túl sok gond és aggodalom nélkül hajtsuk végre. A szeretet szent szabadságot kíván ; minden abban áll, hogy soha ne veszítsük szem elől Istent, és hogy egyik nyereségtől a másikig csak azt tegyük, amire az Ő kegyelme ösztönöz bennünket, és azonnal elforduljunk mindentől, amiről tudjuk, hogy nem tetszene neki. i 2 1 pillanatig. Ő soha nem mulasztja el, hogy figyelmeztetéseket adjon nekünk lelkünk belsejében, amikor csak szükségünk van rá. És amikor nem ad nekünk ilyen figyelmeztetéseket, akkor biztosak lehetünk abban, hogy semmi olyan nem volt abban, amit mondtunk vagy tettünk, ami az Ő jóakarásával ellentétes volt. És ha nem engedjük, hogy bármi eltérítsen bennünket az Őbenne való emlékezésünktől, akkor nem lehetünk biztosak abban, hogy nem tudjuk, hogy kaptunk-e belső figyelmeztetést, és hogy követtük-e azt. Így a legkevésbé sincs okunk arra, hogy feleslegesen gyötörjük magunkat. XX. ARRÓL A HASZONRÓL, AMELYET HIBÁINKBÓL KELLENE MERÍTENÜNK. AZ a téma, amellyel most foglalkozni fogok, az egyik legfontosabb a lelki életben. Egészen bizonyos, hogy Isten tervei szerint a hibáknak, amelyekbe engedi, hogy beleessünk, a megszentelődésünket kell szolgálniuk, és csak rajtunk múlik, hogy ezt az előnyt merítjük-e belőlük. Mindazonáltal előfordul, hogy éppen ellenkezőleg, a hibáink önmagukban kevesebb kárt okoznak nekünk, mint az, hogy rosszul használjuk fel őket. Amit erről a témáról mondani akarok, annak semmi köze sincs azokhoz a gyáva és érdekelt lelkekhez, akik fenntartásokkal élnek Istennel szemben, és akik csak egy bizonyos pontig akarnak hozzá tartozni 1 2 2 Kézikönyv a belső lelkek számára. hozzá. Szándékosan és tudatosan ezernyi hibát követnek el, amelyekből lehetetlen, hogy bármilyen hasznot húzzanak, a rossz hajlam miatt, amelyben vannak. Azok a személyek, akiknek írok, csak azok, akik elhatározták, hogy soha szándékosan és szándékosan nem követnek el egyetlen hibát sem, és akik mégis sok hibába esnek, jó elhatározásuk ellenére, figyelmetlenségből, a pillanat hevében vagy gyengeségből. Ezekkel a személyekkel általában megeskik, hogy megdöbbenek a hibáikon, hogy zavarják őket, hogy szégyellik őket, és ezért haragszanak magukra, és csüggedésbe esnek. Ezek az önszeretetnek csak ennyi hatása, olyan hatások, amelyek sokkal károsabbak, mint maguk a hibák. Meglepődünk, hogy ezek az állandó bukások zavarnak bennünket ; de teljesen tévedünk, és ez annak a jele, hogy semmit sem tudunk magunkról. Éppen ellenkezőleg, meg kellene lepődnünk azon, hogy nem esünk sokkal gyakrabban és sokkal súlyosabb hibákba, és hálát kellene adnunk Istennek minden esésért, amelyektől Ő megóv minket. Minden alkalommal, amikor valamilyen hibát fedezünk fel magunkban,

nyugtalankodunk; elveszítjük belső békénket; egészen felkavarodunk, és órákig, sőt egész napokig ezzel a hibával foglalkozunk. Nos, sohasem szabadna nyugtalankodnunk ; de ha látjuk magunkat a földön feküdni, csendesen fel kell magunkat ismét felemelnünk ; azonnal szeretettel és alázattal kell Istenhez fordulnunk, és bocsánatot kérnünk tőle ; és azután soha többé nem szabad a hibára gondolnunk, amíg el nem jön az idő, hogy gyónásban vádoljuk magunkat. A hibákból származó haszon. 123 És még ha gyónás közben el is feledkezünk róla, akkor sincs okunk emiatt nyugtalankodni. Vagy pedig annyira szégyelljük hibáinkat : alig merjük elmondani gyóntatóknak. " Mit fog rólam gondolni, annyi ígéret, annyi jó elhatározás után, amit előtte tettem ? " Ha egyszerűen és alázatosan elmondod neki a hibáidat, akkor csak jobbat fog rólad gondolni ; ha nehezen és visszafogottan mondod el neki, akkor nem tudja megállni, hogy ne adóztasson meg téged a saját büszkeségeddel. Az önbe vetett bizalma csökkenni fog, amint látja, hogy nem elég nyílt vele szemben. De a legrosszabb az egészben ez: bosszankodunk magunkon; dühösek vagyunk, ahogy Sales Szent Ferenc mondja, amiért dühösek voltunk; türelmetlenek vagyunk, amiért türelmetlenek voltunk. Micsoda nyomorúság ! Nem kellene belátnunk, hogy ez tiszta és egyszerű büszkeség ; hogy megalázó, hogy amikor próbára tesszük magunkat, kevésbé erősnek és kevésbé szentnek találjuk magunkat, mint amilyennek hittük magunkat ; és hogy csak azért törekszünk arra, hogy mentesek legyünk a hibáktól és tökéletlenségektől, hogy magunknak köszönhessük ezt, és hogy dicsérhessük magunkat, hogy egy napot vagy egy hetet úgy töltöttünk el, hogy nem volt mit szemrehányást tennünk magunknak ? Végül elbátortalanodunk ; egymás után feladjuk a jámborság minden gyakorlatát : felhagyunk az imádsággal, a tökéletességet lehetetlennek tartjuk, és kétségbeesünk, hogy valaha is elérhetjük. Mi értelme, mondjuk, visszafogni magunkat, állandóan figyelni magunkat, átadni magunkat az emlékezésnek és az erkölcsöknek, ha nem fejlődünk, ha semmit sem javítunk, és mindig újra és újra elbukunk ? 124 Kézikönyv a belső lelkek számára. Nos, ez az ördög egyik legravasabb csapdája. És szeretnéd, hogy megóvjanak tőle ? Akkor soha ne csüggedj, akárhány hibába is esel ; hanem mondd magadnak: "Ha naponta hússzor, százszor esnék is el, minden alkalommal újra felállok, és folytatom az utamat". Végül is mit számít, hogy hányszor estél el az úton, ha végül is épségben elérsz az utad végére ? Isten nem fog szemrehányást tenni neked. Gyakran éppen a bukásaink következnek be az utunk gyorsasága miatt, és azért, mert a buzgalom, amely hajt bennünket, alig hagy időt arra, hogy bizonyos óvintézkedéseket tegyünk. Azok a félnék és túlságosan óvatos lelkek, akik mindig látni akarják, hová teszik a lábukat, akik mindig félrefordulnak az útról, hogy ne tegyenek rossz lépést, és akik annyira rettegnak attól, hogy a legkisebb foltot is elsúrnák, fele olyan gyorsan sem haladnak előre, mint a többi, nagylelkűbb lélek, és a halál gyakran utoléri őket, mielőtt végigfutnának az úton. Nem azok a legszentebbek, akik a legkevesebb hibát követik el, hanem azok, akikben a legnagyobb bátorság, a legnagyobb nagylelkűség, a legnagyobb szeretet van, akik a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, és akik nem félnek attól, hogy egy kicsit megbotlanak, vagy akár elesnek és egy kicsit beszennyezik magukat, feltéve, hogy mindig előre tudnak haladni. Szent Pál azt mondja, hogy " minden együtt van jóra azoknak, akik Istent szeretik. 1 ' Igen, minden a javukra van, még a hibáik is, néha még a nagyon súlyos hibáik is. Isten éppen ezeket a hibákat engedi meg, hogy kigyógyítson bennünket a hiú elbizakodottságból, hogy megtanítsa minket arra, hogy mik vagyunk valójában, és mire vagyunk igazán képesek. Dávid bevallotta, hogy a házasságtörést és a gyilkosságot, amelyből profitált, a hibákból kell levezetnünk. 1 2 5 bűnös volt, arra szolgált, hogy állandó bizalmatlanságban tartsa önmagával szemben. "Jó nekem - mondta Istennek -, hogy megaláztál engem; hűségesebb lettem parancsolataid megtartásában". Szent Péter bukása volt számára a leghasznosabb lecke, és az alázat, amellyel ez lelkesítette, arra készítette, hogy befogadja a Szentlélek ajándékait, hogy az Egyház feje legyen, és megóvta őt az ilyen kiemelkedő pozícióval járó veszélyektől. Szent Pál apostoli munkájának nagy sikerében megőrizte magát a büszkeségtől és a hiú dicsőségtől, mert emlékezett arra, hogy egykoron káromlója és üldözője volt Isten egyházának. Sőt, egy megalázó kísértés, amelytől Isten nem akarta megszabadítani, ellensúlyozta a neki adott

kinyilatkoztatások magasztosságát. Ha Isten még a legnagyobb bűnökből is képes volt ilyen előnyt kovácsolni, ki kételkedhet abban, hogy mindennapi hibáinkat is megszentelődésünk szolgálatába állítja ?

A lelki élet számos mestere megjegyezte, hogy Isten gyakran hagy a legszentebb lelkekben is bizonyos hibákat, amelyektől minden erőfeszítésük ellenére sem tudnak teljesen megszabadulni, hogy éreztesse velük saját gyengeségüket, és hogy milyenek lennének az Ő kegyelme nélkül; hogy megakadályozza őket abban, hogy büszkék legyenek az általa nyújtott kegyelmekre, és hogy ezeket a kegyelmeket alázatosabban fogadják ; egyszóval, hogy tápláljon bennük egy bizonyos undort önmagukkal szemben, és így megvédje őket az önszeretet minden csapdájától ; hogy éltesse buzgóságukat, és állandóan éberem tartsa őket, az Istenbe vetett bizalom és a 126 Kézikönyv a belső lelkek számára 126 kitartás állapotában. ima. A gyermek, aki elesik, amikor egy kicsit eltávolodott édesanyjától, és egyedül akar járni, nagyobb szeretettel tér vissza hozzá, hogy meggyógyuljon a sérelemtől, amit magának okozott, és megtanulja az esés által, hogy többé ne hagyja el őt. A saját gyengeségének megtapasztalása és az a gyengédség, amellyel az anyja fogadta őt, arra készíti, hogy jobban szeresse őt, mint valaha. ' A velünk megtörtént hibák gyakran adnak alkalmat az erény nagyszerű cselekedeteire, amelyek gyakorlására nélkülük bizonyosan nem lett volna lehetőségünk ; és Isten e hibákat ezzel a szándékkal engedi meg. Például megengedi a rosszindulatú szarkazmus egy villanását, egy durvaságot, egy élénk türelmetlenséget, hogy rögtön az alázatosság olyan cselekedetét tegyük, amely bőségesen kárpótol bennünket a hibánkért és a botránnyért, amit esetleg okozott. A hibát a pillanat hevében követtük el, de a jóvátétel cselekedetét megfontoltan, önmagunk feletti erőfeszítéssel, teljes és megfontolt akarattal végezzük. Ez a cselekedet sokkal jobban tetszik Istennek, mint amennyire a hiba bosszantotta Őt. Isten arra is felhasználja hibáinkat és látszólagos tökéletlenségeinket, hogy elrejtse szentségünket mások szeme elől, és megaláztatásokat szerezzen nekünk tőlük. Isten nagy és bölcs Mester : hadd tegye, amit akar ; nem fog kudarcot vallani a munkájában. Gondosan szánjuk rá magunkat, hogy elkerüljünk mindent, ami a világon a legkevésbé sem tetszhet neki ; de ha mégis hibába esnénk, az Ő számlájára és nem a magunkéra sajnáljuk ; szeressük az Egyet az Igazgatót. 127 megaláztatást, amelybe ez a hiba taszít bennünket ; könyörögjünk Istenhez, hogy megaláztatásunkból merítse az Ő dicsőségét : Ő ezt meg fogja tenni, és ezzel az eszközzel sokkal jobban előbbre visz bennünket, mint egy látszólag szabályosabb és szentebb élettel, amely azonban önszeretetünket kevésbé hatékonyan rombolná le. Amikor Isten bizonyos dolgok megtételét kéri tőlünk, soha ne hátráljunk meg azzal az ürüggyel, hogy félünk a hibáktól, amelyeket kívánságai teljesítése során elkövethetünk. Jobb a jót cselekedni, még ha tökéletlenséggel is, mint azt elmulasztani. Néha azért nem végzünk el egy szükséges javítást, mert félünk, hogy túlságosan szigorúan fogunk cselekedni ; vagy azért kerüljük a társaságot bizonyos személyekkel, mert hibáik annyira próbára tesznek bennünket, és olyan türelmetlenné és ingerlékenyvé tesznek bennünket. De hogyan fogunk erényt szerezni, ha elmenekülünk az alkalmak elől, ahol gyakorolhatjuk ? Nem nagyobb hiba-e az ilyen menekülés, mint azok a hibák, amiktől félünk ? Csak arra vigyázzunk, hogy jó szándékunk legyen ; akkor menjünk oda, ahová a kötelesség hív, és legyünk biztosak abban, hogy Isten elég jóságos és elnéző ahhoz, hogy megbocsásson nekünk minden hibát, aminek az Ő hűség szolgálatát és a neki való tetszés vágya kitesz bennünket. XXI. AZ IGAZGATÓRÓL. Nem szabad különbséget tennünk a rendező és a gyóntató között, mint ahogyan nem szabad különbséget tennünk a betegséget gyógyító orvos 128 Kézikönyv a belső lelkek számára. és az egészség megőrzését szolgáló szabályt előíró orvos között sem. A gyóntató meghallgatja bűneink beismerését, és feloldoz bennünket a bűntudat alól ; megmondja, mit kell tennünk, hogy a jövőben elkerüljük a bűnt, és egészséges tanácsokat ad, hogy az erényben gyarapodjunk. A bűnbánati törvényszék tehát magában foglalja a gyónást és az útmutatást, és ugyanolyan lényeges, hogy megóvjon minket a hibáktól, mint hogy feloldozzon azok alól. Mindazonáltal, éppúgy a bűnbánók,

mint a gyóntatók hibájából, mindig is nagyon kevés olyan gyóntató volt, aki egyúttal igazgató is. Egy lelket irányítani annyit jelent, mint Isten útjaira vezetni, annyit jelent, mint megtanítani a lelket arra, hogy figyeljen az isteni sugallatra, és válaszoljon rá; annyit jelent, hogy a léleknek javasolni kell az összes erények gyakorlását, amelyek az adott állapotnak megfelelőek; annyit jelent, hogy nemcsak megőrizni a lelket a tisztaságban és ártatlanságban, hanem előbbre vinni a tökéletességben: egyszóval annyit jelent, hogy a lehető legnagyobb mértékben hozzájárulni ahhoz, hogy a lélek a szentségnek arra a fokára emelkedjen, amelyet Isten szánt neki. Szent Gergely pápa így gondolt az irányításra, amikor azt mondta, hogy a lelkek vezetése minden művészet közül a legkiválóbb. Ahhoz, hogy a vezetés sikeres legyen, nyilvánvaló, hogy bizonyos hajlamra van szükség.